

Fremsat den xx. februar 2018 af beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen)

Udkast

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

(Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. xx af xx. november 2017, foretages følgende ændringer:

1. §§ 5-7 affattes således:

»§ 5. Ret til fuld folkepension er betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Stk. 2. Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Stk. 3. Forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden, jf. stk. 2, beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent.

Stk. 4. Når en førtidspensionist overgår til folkepension fra folkepensionsalderen, udbetales pensionen med samme procentandel som den, hvormed pensionen hidtil har været fastsat.

§ 6. Ret til fuld førtidspension er betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Stk. 2. Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Stk. 3. Forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden, jf. stk. 2, beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent.

§ 7. Ved beregning af en procentandel af fuld pension beregnes først en fuld pension ved anvendelse af reglerne i kapitel 2 a, 4 og 4 a. Det således beregnede pensionsbeløb nedsættes til den beregnede procent efter § 5, stk. 3 og § 6, stk. 3. Tillæg efter §§ 14 og 14 a nedsættes dog ikke.«

2. Efter § 7 indsættes før overskriften før § 8:

»§ 7 a. Udgør bopælstiden i optjeningsperioden mindre end 12 måneder, udbetales der ikke pension.«

3. § 9 ophæves.

4. § 10 affattes således:

»§ 10. Ved opgørelse af bopælstid medregnes kun bopælsperioder i optjeningsperioden, jf. § 5, stk. 1 og § 6, stk. 1. Flere bopælsperioder sammenlægges, og den samlede bopælstid afrundes til nærmeste hele antal måneder. En måned fastsættes til 30 dage.«

5. I § 15 b, stk. 3, ændres »Anmodning kan ikke indgives, hvis folkepensionen har været opsat« til: »Folkepensionen kan i alt opsættes«.

6. I § 15 e, stk. 1, 2. pkt., ændres »Venteprocenten opgøres« til: »Ved livsvarigt tillæg opgøres venteprocenten«.

7. I § 15 e, stk. 1, indsættes efter 2. pkt.:

»Ved tillæg udbetalt over 120 måneder opgøres venteprocenten som forholdet mellem antallet af hele måneder pensionen har været opsat og middellevetiden over en 10-årig periode i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet.«

8. I § 15 e, stk. 1, 3. pkt., der bliver 4. pkt., ændres »nærmeste hele procent« til: »to decimaler«.

9. I § 15 e, stk. 2, ændres »i to perioder, jf. § 15 b, stk. 3, opgøres venteprocenten for den opsatte pension som summen af venteprocenterne for hver periode.« til: »to gange med mellemliggende pensionsudbetaling, jf. § 15 b, stk. 3, opgøres venteprocenten for hver periode for sig.«

10. I § 15 e, stk. 4, indsættes efter »venteprocenten«: »ved livsvarigt tillæg for opsat pension og venteprocenten ved tillæg for opsat pension udbetalt over 120 måneder«.

11. I § 15 f, stk. 2, indsættes efter »jf. § 15 e,«: »stk. 1, 2. pkt.,«.

12. I § 15 f indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Personer, der har ret til tillæg efter stk. 1, kan vælge at få udbetalt et højere månedligt tillæg til pensionen i 120 måneder, jf. stk. 4, eller vælge at få udbetalt et engangstillæg og et højere månedligt tillæg til den del af pensionen der udgør pensionstillæg i 120 måneder, jf. stk. 5-6, i stedet for ordningen efter stk. 1. Tillægget udbetales efter stk. 1, hvis der ikke er valgt udbetaling efter dette stykke i forbindelse med anmodningen om opsættingsophør, anmodningen efter § 15 g om at få beregnet og udbetalt folkepension tillagt en venteprocent eller senest forud for den første pensionsudbetaling efter opsættingsperiodens ophør, hvis opsættingsperioden ophører uden anmodning. Der kan ikke vælges en anden ordning, når pensionsudbetalingen i henhold til en ordning først er gået i gang.

Stk. 4. Det højere månedlige tillæg beregnes som venteprocenten, jf. § 15 e, stk. 1, 3. pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned.

Stk. 5. Engangstillæg beregnes som antallet af hele måneder pensionen har været opsat ganget med grundbeløbets fulde beløb, jf. § 49, delt med 12. Er betingelsen for fuld pension efter § 5, stk. 1, ikke opfyldt, nedsættes tillægget i samme forhold som nævnt i § 5, stk. 2.

Stk. 6. Det højere månedlige tillæg, til den del af pensionen der udgør pensionstillæg, beregnes som venteprocenten, jf. § 15 e, stk. 1, 3. pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned fratrukket grundbeløbet.«

Stk. 3 bliver herefter til stk. 7.

13. I § 15 g, stk. 3, ændres »2. og 3. pkt.« til: »2.-4. pkt.«.

14. § 31, stk. 4, ophæves.

Stk. 5 bliver herefter stk. 4.

15. § 32 c, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

16. I § 33 b, stk. 1, ændres »nr. 14« til: »nr. 12«.

17. § 49, stk. 1, nr. 12 og 13, ophæves.

Nr. 14 bliver herefter nr. 12.

18. I § 49, stk. 4, ændres »12 -14« til: »12«.

19. I § 56 a, stk. 4, 1. pkt., ændres »brøkpension« til: »procentandel af fuld pension«.

20. § 72 d, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. For folkepensionister, der er berettiget til en procentandel af fuld pension, jf. § 5, stk. 2, nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse i forhold hertil, jf. § 5, stk. 3.«

§ 2

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1110 af 10. oktober 2014 som ændret ved § 9 i lov nr. 1490 af 23. december 2014, § 1 i lov nr. 1569 af 15. december 2015, § 11 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, § 3 i lov nr. 626 af 8. juni 2016 og § 10 i lov nr. 1549 af 13. december 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 9 a, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Udbetalingen kan ikke udskydes i mere end 10 år regnet fra den 1. i måneden efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen.«

2. § 14 c affattes således:

»§ 14 c. Ydelsen efter § 14 b, stk. 1, nedsættes med lige store beløb en gang hvert år, første gang den 1. i måneden 12 måneder efter, at medlemmet når folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, for helt at bortfalde den 1. i måneden 5 år efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen.«

3. § 40 ophæves.

§ 3

I lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (pensionsbeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1088 af 3. september 2015, som senest ændret ved § 14 i lov nr. 688 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 49 B indsættes:

»§ 49 C. Engangstillæg udbetalt efter § 15 f, stk. 3, i lov om social pension medregnes i den skattepligtige indkomst. Beskatningen sker med satsen for indkomstskat efter personskattelovens § 6, satsen for sundhedsbidrag efter personskattelovens § 8 og satserne for kommunal indkomstskat og kirkeskat for det indkomstår, hvor engangstillægget medregnes i den skattepligtige indkomst. For skattepligtige, der svarer skat efter personskattelovens § 8 c, anvendes beskatningsprocenten efter personskattelovens § 8 c i stedet for satsen for kommunal indkomstskat.«

§ 4

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 660 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 8, stk. 1, ændres »stk. 2« til: »stk. 2 og 3«, og som stk. 3 indsættes:

»Stk. 3. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sager på beskæftigelsesområdet, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager.«

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2018, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 2, nr. 1 og 2, træder i kraft den 1. januar 2019.

§ 6

Stk. 1. Lovens § 1, nr. 1-4 og nr. 14-20, om ændrede regler for optjening, opgørelse af bopælstid og mindstebeløb, finder ikke anvendelse for personer, som ved lovens ikrafttræden er tilkendt folkepension eller førtidspension eller for hvem, der er påbegyndt en sag om førtidspension efter lov om social pension. For disse personer finder de hidtil gældende regler i §§ 5-7, §§ 9-10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, i lov om social pension anvendelse.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1-2, § 1, nr. 4 og § 1, nr. 14-20, om ændrede regler om optjening, opgørelse af bopælstid og mindstebeløb, finder ikke anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025. For disse personer finder de hidtil gældende regler i §§ 5 – 7, § 10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, i lov om social pension anvendelse.

Stk. 3. Lovens § 1, nr. 3, om ændrede regler om opgørelse af bopælstid for flygtninge ved tilkendelse af førtidspension, finder ikke anvendelse for udlændinge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, og for hvem der er påbegyndt en sag om førtidspension inden den 1. juli 2018. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension anvendelse.

Stk. 4. Lovens § 1, nr. 3, om ændrede regler om opgørelse af bopælstid for flygtninge ved tilkendelse af førtidspension, finder ikke anvendelse ved tilkendelse af førtidspension til udlændinge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark før 1. januar 2011, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension anvendelse.

Stk. 5. Lovens § 1, nr. 8, finder ikke anvendelse for personer, der har optjent ret til venteprocent, og hvor opsætningsperioden er ophørt før den 1. juli 2018.

Stk. 6. Lovens § 1, nr. 12, finder ikke anvendelse for perioder med opsat pension og perioder med arbejde efter folkepensionsalderen før den 1. juli 2018.

§ 7

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende på Færøerne, og som er beskæftiget på Færøerne for den danske stat eller for virksomheder og institutioner, der har sæde eller styrelse i den øvrige del af riget, er omfattet af § 2, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 3. Lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges i Grønland for den danske stat eller for danske virksomheder og institutioner, er omfattet af § 2, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Tilsvarende regler gælder for danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges for udenlandske virksomheder og institutioner i Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	6
2. Lovforslagets indhold.....	7
2.1. Skærpede optjeningsregler	7
2.1.1. Gældende ret.....	7
2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser	9

2.1.3. Den foreslåede ordning.....	11
2.1.3.1. Optjening af ret til folke- og førtidspension	11
2.1.3.2. Opgørelse af den optjente ret til folke- og førtidspension	11
2.1.3.3. Beregning af procentandelen af en fuld folke- og førtidspension.....	12
2.1.3.4. Krav om mindsteoptjening for udbetaling af pension	12
2.1.3.5. Udbetaling af en nedsat supplerende pensionsydelse	12
2.1.3.6. Overgangsregler for optjening af ret til folke- og førtidspension	12
2.2. Harmonisering af flygtninges optjening af ret til førtidspension.....	12
2.2.1. Gældende ret.....	12
2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser	13
2.2.3. Den foreslåede ordning.....	16
2.2.3.1. Opgørelse af bopælstid for ret til førtidspension for flygtninge	16
2.2.3.2. Overgangsregler ved opgørelse af bopælstid for ret til førtidspension for flygtninge.....	17
2.3. Hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension	17
2.3.1. Gældende ret om opsat pension.....	17
2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser	18
2.3.3. Den foreslåede ordning.....	18
2.4. Ændringer i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP-loven)	20
2.4.1. Gældende ret.....	20
2.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.....	20
2.6. Ændringer i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven). ..	21
2.6.1. Gældende ret.....	21
2.6.2. Overvejelser og den foreslåede ordning	22
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	22
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	25
5. Administrative konsekvenser for borgerne.....	25
6. Miljømæssige konsekvenser.....	25
7. Forholdet til EU-retten.....	25
8. Hørte myndigheder og organisationer mv.	26
9. Sammenfattende skema	26

1. Indledning

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) har sammen med Dansk Folkeparti den 20. juni 2017 indgået *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*.

Som led i aftalen er aftalepartierne enige om, at reglerne om optjening af ret til fuld folkepension og fuld førtidspension skærpes og tilpasses, så der bliver en bedre sammenhæng med reglerne for levetidsindeksering af folkepensionsalderen. Aftalepartierne er også enige om, at reglerne for flygtninges opgørelse af bopælstid ved tilkendelse af førtidspension harmoniseres med reglerne for danskere og andre udlændinge, der kommer til Danmark. Herudover er aftalepartierne enige om, at det skal være muligt at få udbetalt tillæg for opsat pension hurtigere. Dette lovforslag udmønter disse dele af *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*.

Med den politiske aftale ønsker regeringen og Dansk Folkeparti (aftalepartierne) at skærpe kravet for optjening af ret til fuld folkepension, fuld supplerende pensionsydelse (ældrecheck) og fuld førtidspension, og tilpasse reglerne, så der bliver en bedre sammenhæng med reglerne for levetidsindeksering af folkepensionsalderen. Det fremgår af aftalen, at reglerne skal ændres således, at man fremover skal have boet her i riget i 9/10 af perioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen for at kunne opnå ret til fuld folkepension og fuld supplerende pensionsydelse. Det fremgår endvidere af aftalen, at reglerne for fuld førtidspension skal justeres, så man fremover skal have boet her i riget i 9/10 af perioden fra det fyldte 15. år til tidspunktet for tilkendelse af førtidspension. Reglerne skal træde i kraft den 1. juli 2018 og omfatte alle, der opnår folkepensionsalderen den 1. juli 2025 eller senere. Herved sikres at alle, der har optjent ret til fuld folkepension efter de gældende regler ved lovens ikrafttræden får mulighed for at optjene ret til fuld folkepension efter de nye regler.

Herudover ønsker aftalepartierne, at reglerne for opgørelse af bopælstid ved tilkendelse af førtidspension til flygtninge, harmoniseres med reglerne for opgørelse af bopælstid for danskere og andre udlændinge, der kommer til Danmark. Det fremgår af aftalen, at reglerne skal ændres så flygtninge fremover vil skulle bo 3 år i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til førtidspension, og at optjening af ret til førtidspension skal opgøres på grundlag af bopælstid her i riget. Flygtninge er dog omfattet af personkredsen i forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger og kan medregne bopæls- eller beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i et andet EU/EØS-land eller Schweiz.

Endelig ønsker aftalepartierne at gøre reglerne for udbetaling af tillæg for opsat pension mere fleksible. Det fremgår af aftalen, at det skal være muligt for borgeren at vælge mellem tre ordninger om udbetaling af tillæg for opsat pension. Udover at borgeren skal kunne vælge at få udbetalt tillæg for opsat pension som livsvarigt tillæg, skal borgeren kunne vælge mellem to ordninger om hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension. Efter den ene af de nye ordninger vil borgeren få udbetalt tillæg til grundbeløb og pensionstillæg som en 10-årig ydelse. Efter den anden ordning vil borgeren få udbetalt et engangstillæg for det opsatte grundbeløb ved overgangen til pension og tillæg til den del af pensionen der udgør pensionstillæg som en 10-årig ydelse.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Skærpede optjeningsregler

2.1.1. Gældende ret

Retten til dansk folke- og førtidspension er som hovedregel betinget af, at modtageren har dansk indfødsret, fast bopæl her i riget samt har haft mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. Disse betingelser er dog fraveget i en række tilfælde. Bopælskravet betyder, at pensionister som hovedregel skal have fast bopæl i Danmark både på det tidspunkt, hvor der tilkendes pension og ved udbetaling af pensionen. Herudover er der som udgangspunkt et krav om mindst 3 års fast bopæl her i riget i optjeningsperioden mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til dansk pension.

Disse betingelser kan være fraveget efter lov om social pension, Forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz og efter bilaterale aftaler m.v., som Danmark har indgået med andre lande.

Personer omfattet af forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz, har ud fra et ligebehandlingsprincip mulighed for at åbne retten til dansk pension efter 12 måneders beskæftigelse eller bopæl i Danmark, som følge af adgangen til at sammenlægge optjeningsperioder fra lande omfattet af forordningen og derved opfylde kravet om 3 års bopæl.

Optjening af ret til pension er baseret på bopælstid i riget i optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen. Optjeningen af ret til pension ophører på det tidspunkt, hvorfra førtidspensionen ydes eller senest ved folkepensionsalderen.

Retten til fuld pension for personer over folkepensionsalderen er betinget af mindst 40 års fast bopæl her i riget i optjeningsperioden. Hvis betingelsen for fuld folkepension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 40 år.

Ved opgørelse af bopælstid for ret til folkepension sammenlægges flere bopælsperioder, og den samlede bopælstid nedsættes til nærmeste hele antal år.

Når en førtidspensionist overgår til folkepension fra folkepensionsalderen, udbetales pensionen med samme antal fyrretyvendedele som det, hvormed pensionen hidtil har været udbetalt.

Retten til fuld pension for personer under folkepensionsalderen (førtidspension) er betinget af, at bopælstiden udgør mindst 4/5 af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Hvis betingelsen for fuld førtidspension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 4/5 af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Den beregnede andel af fuld førtidspension, nedsættes til nærmeste antal fyrretyvendedele af fuld pension.

Ved opgørelse af bopælstid for ret til førtidspension sammenlægges flere bopælsperioder, og ved beregning af forholdet mellem bopælstiden og 4/5 af tiden fra det fyldte 15 år til det tidspunkt hvorfra pensionen ydes, afrundes de nævnte tider dog til nærmeste hele antal måneder.

Ved beregning af brøkfolkepension, som ydes med et antal fyrretyvendedele af fuld pension, beregnes først en fuld pension på baggrund af de indtægter, som pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlever har ved siden af den sociale pension, jf. reglerne om beregning af folkepension. Det herefter beregnede pensionsbeløb nedsættes til de beregnede antal fyrretyvendedele. Tilsvarende gælder, at ved beregning af brøkførtidspension, som ydes med et antal fyrretyvendedele af fuld pension, beregnes først en fuld pension ved anvendelse af reglerne om beregning af førtidspension.

Personligt tillæg, varmetillæg, petroleumstillæg og helbredstillæg, der kan ydes til folkepensionister, nedsættes ikke som følge af, at der ikke er optjent ret til fuld folkepension.

I tilfælde hvor en beregnet pension til en folkepensionist udgør mindre end et minimumsbeløb svarende til 1/40 af folkepensionens grundbeløb, udbetales pensionen ikke. Ved opgørelse af minimumsbeløbet medregnes alle pensionsydelse, bortset fra tillæg efter lovens §§ 14 og 14 a. Det gælder tilsvarende, at en beregnet førtidspension ikke udbetales, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb svarende til 1/40 af førtidspensionen.

Som følge af muligheden for at sammenlægge bopælsperioder efter forordningen 883/04, vil der være ret til udbetaling af førtids- eller folkepension på baggrund af 12 måneders optjening.

Folkepensionister, der opfylder betingelserne for supplerende pensionsydelse (ældrecheck), og som ikke har optjent ret til en fuld folkepension, men alene til et antal fyrretyvendele af fuld folkepension, får nedsat den supplerende pensionsydelse i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendele, som folkepensionisten har optjent ret til.

2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser

Efter *Aftalen om flere år på arbejdsmarkedet* skal optjeningskravet skærpes for ret til fuld førtidspension og fuld folkepension, herunder den supplerende pensionsydelse, så man fremover skal have boet i riget i 9/10 af optjeningsperioden mellem det fyldte 15. år og tidspunktet for tilkendelse af førtidspension eller folkepensionsalderen frem for 4/5 efter de gældende regler.

Efter de gældende regler udtrykkes den optjente ret til folkepension og førtidspension ved brøkdeler af en fuld folkepension. Da kravet til optjening af fuld folkepension ligger fast på 40 år, kan alle optjeningsperioder udtrykkes som en brøk i forhold til 40 år. En fuld folkepension udtrykkes ved en brøk på mindst 40/40 på baggrund af mindst 40 års bopæl i optjeningsperioden. En optjent ret til folkepension, der er mindre end 40/40 udtrykkes som en brøkdel af 40. Tilsvarende gælder for førtidspension.

Efter aftalen kræver retten til fuld folkepension optjening i 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen i stedet for 40 år i optjeningsperioden. Dermed vil kravet for fuld optjening være stigende, i takt med stigende pensionsalder. Den optjente ret til både folke- og førtidspension kan udtrykkes ved en andel (procent) af fuld optjening, jf. *nedenstående eksempel i boks 1*.

Eksempel 1. En enlig tilkendes førtidspension som 45-årig med optjent bopælstid på 24 år

Andel af optjent pension afrundet til nærmeste procent:

Modellen

$$\text{Procent} \approx \frac{9}{10} \times \frac{\text{Faktisk bopælstid i måneder}}{\text{teoretisk mulig optjeningsperiode i måneder}}$$

Det konkrete eksempel

$$\text{Procent} \approx \frac{9}{10} \times \frac{24 \text{ år} \times 12 \text{ måneder}}{(45 \text{ år} - 15 \text{ år}) \times 12 \text{ måneder}}$$

Det svarer til: 89 % (afrundet fra 88,88 %) af fuld pension

Med aftalen om at skærpe kravene fra 40 års bopæl i optjeningsperioden (nu 4/5) til 9/10 dele af optjeningsperioden, og under hensyn til EU-retten, jf. nedenfor, skal der tages stilling til, hvordan bopælstiden for både førtids- og folkepension skal opgøres for at opnå den største grad af præcision.

Efter de gældende regler for førtidspension opgøres optjeningstiden og optjeningsperioden i måneder. Flere bopælsperioder i optjeningsperioden sammenlægges, og den samlede bopælsperiode afrundes til nærmeste hele antal måneder. Ved opgørelsen regnes en måned for 30 dage.

Efter de gældende regler for folkepension sammenlægges flere bopælsperioder i optjeningsperioden, og den samlede bopælsperiode nedsættes til nærmeste hele antal år.

At bopælstiden ved opgørelsen af brøkpension for førtidspension i dag opgøres i måneder skal ses i sammenhæng med, at optjeningsperioden typisk er væsentlig kortere end ved folkepension. En nedrunding til hele antal år ville få væsentlig betydning for brøken.

En opgørelse af bopælstid i måneder indebærer en større parallelitet mellem reglerne for opgørelse af optjening af ret til førtidspension og folkepension.

Eksempel 2. En enlig tilkendes folkepension ved folkepensionsalder på 67 år med optjent bopælstid på 20,5 år

Andel af optjent folkepension afrundet til nærmeste hele måned i procent:

Modellen

$$\text{Procent} \approx \frac{\text{Optjent bopælstid afrundet til hele måneder}}{\frac{9}{10} \times \text{optjeningsperiode i måneder}}$$

Det konkrete eksempel

$$\text{Procent} \approx \frac{20,5 \text{ år} \times 12 \text{ måneder}}{\frac{9}{10} \times 52 \text{ år} \times 12}$$

Det svarer til 44 %. (43,80 %)

Minimumsbeløbet for udbetaling af pension er efter gældende regler fastsat som 1/40 af fuld pension. Da minimumsbeløbet for optjening ikke længere kan udmåles på grundlag af en fast optjeningsperiode på 40 år, er det nødvendigt at ændre reglerne.

Efter § 4 i lov om social pension er der krav om 3 års bopæl i riget for at åbne retten til folke- eller førtidspension. Personer omfattet af forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, kan som følge af muligheden for at sammenlægge optjeningsperioder fra andre lande, åbne retten til pension efter 12 måneders beskæftigelse eller bopæl i Danmark.

Pension beregnet på grundlag af 12 måneders optjening vil udgøre et faldende beløb i takt med at optjeningsperioden forlænges ved stigende folkepensionsalder. Efter artikel 57 i forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger er et land forpligtet til at give ret til social pension, når der er optjent pension på baggrund af sammenlagt mindst 12 måneders optjening. Den optjente ret efter 12 måneders bopæl eller beskæftigelse i Danmark kan - på baggrund af den forlængede optjeningsperiode og det skærpede optjeningskrav til ret til fuld pension - derfor ikke længere udtrykkes ved 1/40.

Med en ophævelse af de gældende regler om mindeudbetaling svarende til satsen for 1/40 af henholdsvis folkepensionens grundbeløb og førtidspension og indførelse af en betingelse om mindst 12 måneders optjening for ret til både folke- og førtidspension, vil 12 måneders kravet i sig selv medføre en bagatelgrænse for ret til pension.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at lovforslaget er i overensstemmelse med forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz, idet ligebehandlingsreglerne og ek-sportretten sikres.

De bilaterale aftaler m.v. om social sikring, som Danmark har indgået med tredjelande, indeholder regler om koordinering af landenes lovgivning. Aftalerne indeholder ikke bestemmelser om, hvordan de sociale sikringssystemer skal indrettes. Aftalerne hviler på ligebehandling og gensidighed. En ændring af optjeningsprincippet vil derfor ikke i sig selv have nogen indflydelse på disse aftaler, der bygger på national lovgivning.

Overgangsordning

For at sikre, at personer, der efter de gældende regler allerede har eller kunne have nået at optjene ret til fuld folkepension inden overgang til folkepension, skal der ved udformning af ikrafttrædelsesbestemmelsen tages højde for, at disse personer - både som følge af forslagets øgede krav til optjening og forhøjelsen af folkepensionsalderen til 67 år - fortsat har mulighed for at kunne optjene ret til fuld folkepension efter de foreslåede regler. Desuden skal det sikres, at personer, for hvem, der er påbegyndt sag om førtidspension før 1. juli 2018, ikke omfattes af de skærpede optjeningsregler.

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.1.3.1. Optjening af ret til folke- og førtidspension

Det foreslås, at retten til fuld folkepension gøres betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen. Hvis betingelsen for fuld folkepension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Det foreslås endvidere, at retten til fuld førtidspension gøres betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Hvis betingelsen for fuld førtidspension ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Forslaget indebærer en skærpelse af optjeningskravet for ret til fuld folkepension fra 40 års bopæl (nu 4/5 af optjeningsperioden) til 9/10 af optjeningsperioden for ret til fuld pension. Med den stigende folkepensionsalder øges optjeningsperioden for ret til folkepension. Forslaget indebærer således også, at kravet til optjeningsperioden for ret til fuld folkepension øges i takt med folkepensionsalderen. Forslaget indebærer ligeledes en skærpelse af optjeningskravet for ret til fuld førtidspension fra nu 4/5 af optjeningsperioden til 9/10 af optjeningsperioden.

Der foreslås ikke ændringer i forhold til, hvordan bopælstiden skal opgøres, jf. dog under afsnit 2.2.3.1. om opgørelse af bopælstid for ret til førtidspension for flygtninge. Optjeningen af ret til pension sker som udgangspunkt på baggrund af fast bopæl her i riget i optjeningsperioden. Der er fravigelser hertil efter lov om social pension, forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz og efter bilaterale aftaler m.v. som Danmark har indgået med andre lande.

2.1.3.2. Opgørelse af den optjente ret til folke- og førtidspension

Ved opgørelsen af den optjente ret til henholdsvis folke- og førtidspension foreslås det, at flere bopælsperioder sammenlægges, og den samlede bopælstid afrundes til nærmeste hele antal måneder, hvor en måned fastsættes til 30 dage. Det svarer til opgørelsen efter de gældende regler for ret til førtidspension.

Det foreslås, at forholdet mellem bopælstiden og optjeningsperioden beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent af den fulde optjening.

2.1.3.3. Beregning af procentandelen af en fuld folke- og førtidspension

Det foreslås, at der ved beregning af en procentandel af fuld folke- og førtidspension, beregnes først en fuld pension på baggrund af de indtægter pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlever har ved siden af den sociale pension. Denne beregning for folkepension foretages på baggrund af reglerne i lov om social pension om beregning af folkepension, jf. lovens kapitel 4, om opsat pension og optjening af venteprocent efter lovens kapitel 2 a og efter lovens § 72 d om supplerende pensionsydelse. Beregning for førtidspension foretages på baggrund af reglerne i lovens kapitel 4 a. Først herefter nedsættes det beregnede pensionsbeløb til den beregnede procent, som pensionen udbetales i forhold til.

2.1.3.4. Krav om mindsteoptjening for udbetaling af pension

Det foreslås, at hvis bopælstiden i optjeningsperioden udgør mindre end 12 måneder, udbetales der ikke pension. Samtidig foreslås det, at ophæve bestemmelserne om, at pensionen ikke udbetales, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb, jf. § 31, stk. 4 og § 32 c, stk. 2.

Forslaget om en minimums bopælstid i optjeningsperioden imødekommer kravet efter artikel 57 i forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz om at der er ret til udbetaling af social pension ved en optjening på mindst 12 måneders beskæftigelse eller bopælstid i Danmark.

Det foreslåede mindstekrav på 12 måneders optjening af ret til pension for udbetaling af pension indebærer således en ny bagatelgrænse.

2.1.3.5. Udbetaling af en nedsat supplerende pensionsydelse

Det foreslås, at for folkepensionister, der er berettigede til en procentandel af fuld pension, nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse (ældreachekken) i forhold hertil. Det svarer til de gældende regler, hvorefter der for folkepensionister, der er berettiget til et antal fyrretyvendedele af fuld folkepension, sker en nedsættelse af den beregnede supplerende pensionsydelse i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendedele, som folkepensionisten har optjent ret til.

2.1.3.6. Overgangsregler for optjening af ret til folke- og førtidspension

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2018, og at den nye model for optjening af ret til folke- og førtidspension på baggrund af bopælstid i 9/10 af optjeningsperioden omfatter alle, der når folkepensionsalderen den 1. juli 2025 eller senere. Herved sikres, at personer, der ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2018 allerede har optjent ret til fuld folkepension efter de gældende regler, har mulighed for at optjene ret til fuld folkepension efter de foreslåede regler gældende fra 1. juli 2025.

Da førtidspensionister overgår til folkepension med ret til den samme optjente andel af fuld pension, som førtidspensionen har været udbetalt efter, foreslås det, at det også er de hidtil gældende regler om optjening, der skal gælde ved tilkendelse af førtidspension for personer, der når folkepensionsalderen før den 1. juli 2025.

2.2. Harmonisering af flygtninges optjening af ret til førtidspension

2.2.1. Gældende ret

For flygtninge, der har fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven, gælder særlige regler om ret til førtidspension.

Efter udlændingelovens § 7, stk. 1, gives der efter ansøgning opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951 (konventionsstatus). Efter udlændingelovens § 7, stk. 2, gives der efter ansøgning opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen ved en tilbagevendende til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (beskyttelsesstatus).

En flygtning, der befinder sig uden for Danmark, kan blive genbosat i Danmark efter aftale med De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR) eller lignende international organisation. Det sker på baggrund af udlændingelovens § 8.

Der gælder to undtagelser for flygtninge, der er meddelt opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7 eller § 8, for så vidt angår ret til og optjening af social pension:

- Der stilles ikke krav om dansk statsborgerskab.
- Ved opgørelse af bopælstiden her i riget medregnes bopælstid i oprindelseslandet. Det samme gælder bopælstid i andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til udlændingelovens § 7. Bopælstid i oprindelseslandet medregnes også i forhold til kravet om en mindstebopælstid på 3 år.

Der gælder desuden følgende regler vedrørende medregning af bopælstid i oprindelseslandet:

- Medregning af bopælstiden i oprindelseslandet finder anvendelse, uanset om den pågældende opnår dansk statsborgerskab.
- Medregning af bopælstiden i oprindelseslandet finder kun anvendelse, så længe den pågældende har fast bopæl her i riget. Dog har flygtninge, der er omfattet af forordning 883/04, ret til at få udbetalt samme beløb som i Danmark, hvis de flytter til et land inden for EU/EØS-området eller Schweiz.
- Medregning af bopælstiden i oprindelseslandet finder ikke anvendelse for perioder, hvor der er ret til pension fra oprindelseslandet eller andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til udlændingelovens § 7.

Ved lov nr. 995 af 30. august 2015 blev reglerne om opgørelse af bopælstid for ret til folkepension for flygtninge, der har fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven, senest harmoniseret med reglerne for opgørelse af bopælstid for ret til folkepension for danskere og andre udlændinge. Reglerne for opgørelse af bopælstid for ret til folkepension indeholdt tidligere en tilsvarende ret til sidestilling af bopælstid fra oprindelseslandet, som gælder for førtidspension. Ved lovændringen blev der fastsat en overgangsordning, hvorefter harmoniseringen efter denne lov ikke finder anvendelse ved opgørelse af optjeningsgrundlaget for ret til folkepension for udlændinge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark før den 1. september 2015, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. Personer der er omfattet af denne overgangsbestemmelse har ret til at få opgjort bopælstiden efter den indtil 1. september 2015 gældende § 9 i lov om social pension.

2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser

Efter *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet* skal reglerne for opgørelse af bopælstid for flygtninge ved tilkendelse af førtidspension harmoniseres med reglerne for øvrige personer (danskere og andre udlændinge), der kommer til Danmark og ikke opfylder optjeningskravet for ret til fuld førtidspension.

Harmoniseringen kan gennemføres ved at ophæve særreglen for flygtninge, hvorefter flygtninge får godskrevet bopælsår fra hjemlandet m.v., når optjening af ret til førtidspension opgøres. Herefter vil de almindelige regler om optjening af ret til førtidspension også gælde for flygtninge.

Ændringen indebærer, at flygtninge herefter ikke kan modtage førtidspension, før de har haft fast bopæl i Danmark i 3 år. Flygtninge omfattet af forordning 883/04 kan medregne bopæls- eller beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i et andet EU/EØS-land eller Schweiz. Flygtninge vil - på lige fod med andre, der kommer til Danmark - i de første 3 år efter ankomsten til Danmark, have mulighed for at søge om økonomisk hjælp efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik og vil således have mulighed for at få integrationsydelse.

Efter 3 års bopæl vil der være mulighed for at få tilkendt førtidspension, hvis personen opfylder betingelserne herfor. Da førtidspensionen alene vil være optjent på grundlag af bopælstiden i Danmark, vil der for flygtninge, som tilkendes førtidspension allerede efter 3 års bopæl være tale om en relativ lav procentandel af fuld pension. Førtidspensionen vil efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik kunne suppleres op til integrationsydelsesniveau, jf. aktivlovens § 22, indtil opholdskravet i aktivlovens § 11, stk. 3, om 7 år ud af 8 år for at opnå ret til kontant- eller uddannelseshjælp er opfyldt, jf. tabel 1. For personer, der opfylder opholdskravet om 7 år ud af 8 år, kan hjælpen efter aktivloven pr. måned højst udgøre det beløb, der ville kunne udbetales, hvis ansøgeren havde været berettiget til fuld førtidspension.

Tabel 1

Eksempel: Enlig førtidspensionist over 30 år med forsørgerpligt og 0 års bopæl i Danmark, i 2017-niv.

Antal år i DK	1	2	3	4	5	6	7	8
Gældende regler								
Førtidspension	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944
Årlig ydelse i alt	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944	220.944
Forslag								
Integrationsydelse	146.532	146.532	146.532	-	-	-	-	-
Førtidspension	-	-	-	16.571	16.571	16.571	16.571	16.571
Supplement	-	-	-	129.961	129.961	129.961	129.961	161.125
Årlig ydelse i alt	146.532	146.532	146.532	146.532	146.532	146.532	146.532	177.696 ¹

Anm.: Eksempel med en enlig førtidspensionist over 30 år med forsørgerpligt og 0 års bopæl i Danmark. Det antages at personen tilkendes førtidspension så snart det er muligt efter 3 års bopæl. Eksemplet er ekskl. evt. danksillæg og øvrige tillægssydelse, såsom boligstøtte mv.

¹Når opholdskravet om 7 ud af 8 år for ret til kontant- eller uddannelseshjælp er opfyldt, vil førtidspensionister have mulighed for at modtage supplerende hjælp, så de i alt får hjælp, der som minimum svarer til niveauet for den hjælp, som de ellers ville være berettiget til (kontanthjælp), og højst kan udgøre det beløb, der ville kunne udbetales, hvis den pågældende havde været berettiget til fuld førtidspension.

Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention giver ikke som sådan en ret til at modtage sociale ydelser. Det følger dog af konventionens artikel 14 (forbuddet mod diskrimination) sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol (ejendomsretten), at staterne er forpligtet til ikke at forskelsbehandle personer i sammenlignelige situationer med hensyn til modtagelse af sociale ydelser, medmindre forskelsbehandlingen er sagligt begrundet og proportional.

Højesteret har i en dom af 15. februar 2012 trykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2012, side 1761, vurderet, at et krav om ophold her i landet i 7 år inden for de seneste 8 år for ret til kontanthjælp var foreneligt med bl.a. konventionens artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol.

Højesteret henviste til, at formålet med at yde en mere begrænset bistand i form af integrationsydelse og starthjælp, indtil modtageren efter ophold i Danmark i en vis periode havde optjent ret til mere omfattende bistand i form af kontanthjælp, bl.a. var at få flere i arbejde og færre på offentlig forsørgelse og – for udlændinges vedkommende – at styrke deres samlede integration i det danske samfund.

Højesteret henviste endvidere til, at et skattefinansieret velfærdssystem nødvendigvis må indeholde kriterier for afgrænsning af den personkreds, der kan komme i betragtning til de ydelser, som stilles til rådighed, og at det i denne forbindelse må anses for sagligt at anvende et optjeningsprincip, hvorefter en person, hvad enten denne er dansk statsborger eller udlænding, skal have opholdt sig i Danmark i en vis periode, inden den pågældende kan modtage den højeste bistandsydelse fra det offentlige. Højesteret fastslog, at dette må gælde, selv om et sådant krav efter sin natur i højere grad vil ramme udlændinge end danske statsborgere. I forhold til spørgsmålet om proportionalitet henviste Højesteret til, at introduktionsydelsen eller starthjælpen ikke var den eneste ydelse, som udlændinge havde mulighed for at få.

Endelig udtalte Højesteret, at det ved den samlede bedømmelse af reglernes forenelighed med artikel 14 måtte tages i betragtning, at medlemsstaterne efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis har en forholdsvis bred skønsmargen, når det drejer sig om tilrettelæggelsen af den sociale og økonomiske politik.

Det er vurderingen, at det er foreneligt med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention at harmonisere flygtninges ret til førtidspension med andre udlændinge og danskeres ret hertil, idet alle grupper herved lige-stilles. Forslaget er således på dette punkt ikke udtryk for forskelsbehandling. Der er derimod tale om at op-hæve en særlig gunstig retsstilling for flygtninge.

En konsekvens af forslaget er dog, at personer med varig og væsentligt nedsat arbejdsevne, som ikke kan forsørge sig selv gennem ordinær beskæftigelse, vil blive holdt på integrationsydelse, hvis de har opholdt sig her i landet mindre end 3 år, og derefter alene vil have ret til at supplere deres brøkpension op til integrationsydelsesniveau, frem til de opfylder opholdskravet om 7 ud af 8 års ophold.

Integrationsydelsen, som er udtryk for indirekte forskelsbehandling som følge af nationalitet, er begrundet med behovet for et optjeningsprincip samt et integrationshensyn, idet man ønsker at give et økonomisk incitament til at integrere sig gennem det danske arbejdsmarked.

På baggrund af Højesterets dom af 15. februar 2012 kan det give anledning til tvivl, om et optjeningsprincip i sig selv kan udgøre en saglig grund til at forskelsbehandle, eller om der skal foreligge en yderligere saglig grund i form af f.eks. et integrationshensyn. Forslaget om ændring af optjeningsreglerne for ret til førtidspension for flygtninge ses ikke at indeholde en sådan yderligere saglig grund til forskelsbehandlingen end optjeningsprincippet i sig selv. Der er derfor en procesrisiko for, at domstolene i en konkret sag vil anse fastholdelsen af en person med varig og væsentlig nedsat arbejdsevne på integrationsydelse eller integrationsydelsesniveau for at være i strid med artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

På trods af den nævnte tvivl, der er forbundet med en fortolkning af Højesterets dom af 15. februar 2012, er det vurderingen, at der er tungtvejende grunde til at anse forslaget for at være i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Der lægges herved vægt på, at det efter Højesterets dom må

anses for sagligt at anvende et optjeningsprincip, hvorefter en person, hvad enten denne er dansk statsborger eller udlænding, skal have opholdt sig i Danmark i en vis periode, inden den pågældende kan modtage den højeste bistandsydelse fra det offentlige, og at dette gælder, selv om et sådant krav efter sin natur i højere grad vil ramme udlændinge end danske statsborgere. I forhold til spørgsmålet om proportionalitet lægges der vægt på, at en person med varig og væsentlig nedsat arbejdsevne, der fastholdes på integrationsydelse eller integrationsydelsesniveau, fortsat vil have mulighed for at modtage andre ydelser, og at medlemsstaterne efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis har en forholdsvis bred skønsmargen, når det drejer sig om tilrettelæggelsen af den sociale og økonomiske politik.

Det er endvidere vurderingen, at forslaget er foreneligt med Flygtningekonventionen og FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (handicapkonventionen).

Det bemærkes, at de oven for nævnte betragtninger vedrørende art. 14 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention også vil gøre sig gældende i forhold til art. 5 i handicapkonventionen (bestemmelsen om lighed og ikke-diskrimination).

Overgangsordning for opgørelse af bopælstid for flygtninge

Efter aftalen træder reglerne om skærpede optjeningsregler i kraft ved nye tilkendelser af førtidspension fra den 1. juli 2018 for personer, der når folkepensionsalderen den 1. juli 2025 eller senere. Den gældende § 9 i lov om social pension finder fortsat anvendelse for flygtninge, for hvem der er påbegyndt en sag om tilkendelse af førtidspension før den 1. juli 2018.

For at en flygtning, der er indrejst i Danmark før 1. september 2015, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021 kan bevare sin retsstilling efter § 2 i lov nr. 995 af 30. august 2015, skal der udfærdiges en overgangsregel, hvorefter denne persongruppe ved tilkendelse af førtidspension før 1. januar 2021 omfattes af den indtil 1. september 2015 gældende i § 9 i lov om social pension ved opgørelse af optjeningsgrundlaget for ret til folkepension. Denne regel sikrer alene muligheden for at sidestille bopælstid fra oprindelseslandet med bopæl her i riget ved tilkendelse af folkepension. Det skyldes, at der efter de gældende regler ved opgørelse af bopælstid for flygtninge, der tilkendes førtidspension, er mulighed for at sidestille bopælstid fra oprindelseslandet med bopæl her i riget.

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.1. Opgørelse af bopælstid for ret til førtidspension for flygtninge

Med forslaget gennemføres harmoniseringen af optjeningsreglerne for ret til førtidspension ved at ophæve § 9 i lov om social pension. Dermed omfattes flygtninge af de samme optjeningsregler, som gælder for øvrige udlændinge og danskere, der har haft ophold i andre lande.

Forslaget indebærer, at flygtninge på samme måde som danskere skal have haft mindst 3 års fast bopæl her i riget efter det fyldte 15. år for at åbne retten til førtidspension, og flygtninge ligestilles med alle andre borgere, som alene er berettiget til optjent pension på baggrund af bopælstiden her i riget. Efter forslaget vil flygtninge, indtil de opfylder kravet om mindst 3 års fast bopæl her i riget, kunne være berettiget til integrationsydelse, jf. aktivlovens § 22. Herefter vil flygtninge, der opfylder betingelserne for tilkendelse af førtidspension være berettiget til en optjent førtidspension på baggrund af mindst 3 års bopæl her i riget. Hjælpen efter § 27 a i aktivloven til personer, der ikke modtager fuld førtidspension, og som ikke opfylder opholdskravet i aktivlovens § 11, stk. 3, om 7 ud af 8 års ophold i Danmark, kan pr. måned højst udgøre et beløb, der svarer

til integrationsydelsen, jf. aktivlovens § 22. Herefter kan hjælpen efter aktivlovens § 27 a pr. måned højst udgøre det beløb, der ville kunne udbetales, hvis ansøgeren havde været berettiget til fuld førtidspension.

2.2.3.2. Overgangsregler ved opgørelse af bopælstid for ret til førtidspension for flygtninge

Det foreslås, at harmoniseringen af flygtninges optjening af ret til førtidspension ved ophævelse af § 9 i lov om social pension finder anvendelse for sager om tilkendelse af førtidspension, der påbegyndes den 1. juli 2018 eller senere. For flygtninge, for hvem, der er påbegyndt en sag om førtidspension før den 1. juli 2018, finder den indtil da gældende § 9 i lov om social pension fortsat anvendelse.

Efter § 2, stk. 2, i lov nr. 995 af 30. august 2015 finder den indtil 1. september 2015 gældende § 9 i lov om social pension fortsat anvendelse ved opgørelse af optjeningsgrundlaget for ret til folkepension for udlændinge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark før 1. september 2015, og som har opnået folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. Denne regel sikrer alene muligheden for at sidestille bopælstid fra oprindelseslandet med bopæl her i riget ved tilkendelse af folkepension.

Det foreslås, at der fastsættes en overgangsordning, hvorefter flygtninge, som er omfattet af denne overgangsbestemmelse, og som tilkendes førtidspension, sikres samme rettigheder i forhold til opgørelse af bopælstid, som de ville have haft efter denne overgangsbestemmelse ved direkte overgang til folkepension.

2.3. Hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension

2.3.1. Gældende ret om opsat pension

Ved lov nr. 319 af 5. maj 2004 blev der med virkning fra 1. juli 2004 givet alle, der har ret til folkepension, mulighed for at vælge at udskyde pensionen og deltage aktivt på arbejdsmarkedet mod senere at få forhøjet den løbende pension med et tillæg for den opsatte pension.

Folkepensionen kan opsættes efter anmodning forud for opsætningsperioden, når der forinden eller samtidig er søgt om folkepension. Anmodning om opsat pension skal ligesom ansøgningen om folkepension indgives til Udbetaling Danmark.

Ved lov nr. 659 af 8. juni 2017 blev det muligt at anmode om opsat pension med tilbagevirkende kraft. Det betyder, at personer, der har arbejdet efter folkepensionsalderen og først søger om folkepension, når de ønsker at overgå til folkepension, kan få folkepension tillagt en venteprocent for perioder fra den 1. i måneden efter at have nået folkepensionsalderen. Det er herefter ikke længere en forudsætning for retten til at optjene venteprocent, at borgeren forud for opsætningsperioden har søgt om folkepension og anmodet om, at pensionen opsættes. Reglerne om opsat folkepension med tilbagevirkende kraft har virkning for personer, der har nået folkepensionsalderen den 1. september 2017 eller senere.

I opsætningsperioden optjenes ret til at få forhøjet pensionen, når udbetalingen af folkepensionen begynder. Pensionen forhøjes med en procentdel – venteprocenten – der bliver større jo længere tid pensionen opsættes.

Efter de gældende regler udbetales tillæg for opsat pension som et livsvarigt månedligt tillæg sammen med pensionen. Tillægget beregnes ud fra den optjente venteprocent. Tillægget beregnes som venteprocenten ganget med den beregnede folkepension for den pågældende måned.

Efter de gældende regler opgøres venteprocenten som forholdet mellem det antal måneder, pensionen har været opsat og den gennemsnitlige middellevetid for mænd og kvinder i den pågældende tilbagetrækningsal-

der. Venteprocenten afrundes til nærmeste hele procent. Har pensionen været opsat i to perioder afbrudt af pensionsudbetaling, opgøres en samlet venteprocent som summen af procenterne for hver af de to perioder.

Efter de gældende regler er beskæftigelsesministeren bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om opgørelse af venteprocenten ved livsvarigt tillæg. Der er fastsat nærmere regler herom, ved bekendtgørelse nr. 560 af 30. maj 2013 om opsat pension.

2.3.2 *Beskæftigelsesministeriets overvejelser*

Det fremgår af *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*, at aftalepartierne ønsker, at det skal være muligt for borgeren at vælge mellem tre ordninger om udbetaling af tillæg for opsat pension. Udover at borgeren skal kunne vælge at få udbetalt tillæg for opsat pension som livsvarigt tillæg, skal borgeren kunne vælge mellem to ordninger om hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension. Efter den ene af de nye ordninger vil borgeren få udbetalt tillæg til grundbeløb og pensionstillæg som en 10-årig ydelse. Efter den anden ordning vil borgeren få udbetalt et engangstillæg for det opsatte grundbeløb ved overgangen til pension og tillæg til den del af pensionen, der udgør pensionstillæg, som en 10-årig ydelse. Der skal gives valgfrihed mellem den gældende ordning om livsvarigt tillæg og de nye muligheder for at fremrykke udbetalingen af tillæg for opsat pension.

Det følger af den politiske aftale, at venteprocenten, ved udbetaling af tillæg over 10 år, vil skulle beregnes efter samme principper som i dag. Det følger af *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*, at det skal være muligt at udbetale tillæg for opsat pension over en 10-årig periode. Beskæftigelsesministeriet vurderer i den forbindelse, at venteprocenten vil kunne opgøres som forudsat i aftalen ud fra middellevetiden over en 10-årig periode. Middellevetiden over en 10-årig periode vil blive fastsat på grundlag af det samme statistiske materiale, der ligger til grund for opgørelsen af middellevetiden, som anvendes i dag til at opgøre venteprocenten ved livsvarigt tillæg.

Ifølge aftalen skal det også være muligt at få udbetalt et engangstillæg for det opsatte grundbeløb. Det fremgår af bilaget til den politiske aftale, at engangstillægget skal beregnes som varigheden af udskydelsen i måneder gange årets sats for fuldt grundbeløb delt med 12. Det fremgår samtidigt af aftalen, at engangstillægget som udgangspunkt skal svare til de fremtidige ventetillæg til grundbeløbet, som personen ville få udbetalt over en 10-årig periode eller livsvarigt. For at værdien af engangstillægget så vidt muligt skal svare til den forventede størrelse af de samlede tillæg udbetalt over en 10-årig periode eller livsvarigt, vurderer Beskæftigelsesministeriet, at dette bedst opnås ved fremadrettet at afrunde venteprocenten til to decimaler i stedet for til nærmeste hele procent, som efter gældende regler.

Endelig fremgår det af aftalen, at der skal gives valgfrihed mellem de gældende regler, og de nye muligheder for fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension. Da en pensionist som følge heraf kan være omfattet af forskellige ordninger, er det Beskæftigelsesministeriets vurdering, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at venteprocenten for to perioder fremover ikke skal lægges sammen. I stedet kan venteprocenterne holdes adskilt og der beregnes herefter tillæg for den opsatte pension på baggrund af venteprocenten for hver periode hver for sig.

2.3.3 *Den foreslåede ordning*

Forslaget indebærer, at det – ud over den gældende ordning om livsvarigt tillæg for opsat pension – fremover vil være muligt for borgeren at vælge mellem yderligere to ordninger om fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension.

Det vil herefter være muligt for borgeren at vælge mellem følgende tre ordninger for udbetaling af tillæg for opsat pension:

- *Ordning 1* – livsvarigt månedligt tillæg til grundbeløb og pensionstillæg (gældende ordning).
- *Ordning 2* – et højere månedligt tillæg i 10 år til grundbeløb og pensionstillæg.
- *Ordning 3* – et engangstillæg til grundbeløbet og et højere månedligt tillæg i 10 år til pensionstillæg.

Efter forslaget vil der fremover være to måder at opgøre venteprocenten på, henholdsvis ved livsvarigt tillæg og ved tillæg udbetalt over 120 måneder. Det foreslås, at venteprocenten ved tillæg udbetalt over 120 måneder (ved valg af ordning 2 eller 3) opgøres som forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden over en 10-årig periode for personer på pensionistens alder på tidspunktet for opsætningens ophør. Det foreslås derfor, at beskæftigelsesministeren også bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten ved tillæg udbetalt over 120 måneder, herunder om opgørelsen af middellevetiden over en 10-årig periode.

Det foreslås, at engangstillægget for det opsatte grundbeløb (ved valg af ordning 3) beregnes som antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, ganget med udbetalingsårets sats for fuldt grundbeløb delt med 12. Personer, der ikke har optjent ret til fuld folkepension, vil efter forslaget få nedsat engangstillægget i samme forhold, som den øvrige pension fastsættes ud fra. Da engangstillægget beregnes ud fra årets sats for fuldt grundbeløb, vil engangstillægget ikke skulle indtægtsreguleres. Den del af pensionen, som udgør engangstillægget, vil derfor ikke kunne kræves tilbagebetalt i forbindelse med den årlige efterregulering af pensionen.

Herudover foreslås det, at venteprocenten fremover afrundes til to decimaler, og at venteprocenter for to perioder med opsat pension ikke skal lægges sammen, som efter gældende regler.

For at borgeren kan tage stilling til, hvilken af de tre ordninger borgeren ønsker at være omfattet af, vil Udbetaling Danmark skulle vejlede om de tre ordninger og de øvrige regler af betydning for borgerens valg af ordning.

Kommunen skal yde generel vejledning. Den vejledning, som findes på borger.dk anses normalt for at have et niveau, der svarer til, hvad der forstås ved generel vejledning. Hvis borgeren har behov for detaljeret vejledning, skal kommunen henvise borgeren til Udbetaling Danmark. Kommunen skal dog yde bistand til borgere, som vurderes at have særlige behov, fx ved at hjælpe med at udfylde og indgive ansøgninger til Udbetaling Danmark, at sørge for at borgeren kan medvirke ved behandlingen af sin sag hos Udbetaling Danmark, og varetage kontakten til Udbetaling Danmark på borgerens vegne. Udbetaling Danmark skal henvise borgere til kommunen, som skønnes at have behov for helhedsorienteret vejledning eller personlig bistand.

Udbetaling Danmarks og kommunens vejledningspligt følger af gældende regler herom, herunder forvaltningslovens § 7, §§ 2 og 3 i lov om Udbetaling Danmark og §§ 4 og 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Herudover har forvaltningsmyndigheder pligt til på eget initiativ at yde vejledning til borgere, når der er et konkret behov for det.

2.4. *Ændringer i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP-loven)*

2.4.1. *Gældende ret*

Efter § 9 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, kan udbetaling af ATP udskydes regnet fra folkepensionsalderen. Udbetalingen kan dog ikke udskydes til ud over det fyldte 75. år, jf. § 9 a, stk. 1, 2. pkt. Tillægspensionen forhøjes, for hver måned udbetalingen udskydes, jf. § 9 a, stk. 1, 3. pkt.

Retten til dødsfaldsydelse nedsættes efter den gældende § 14 c i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension årligt med lige store beløb fra og med det år, hvori medlemmet fylder 66 år, til og med det år, hvori medlemmet fylder 69 år, således at retten til ydelsen helt bortfalder ved medlemmets fyldte 70. år.

Når et medlem af ATP Livslang Pension afgår ved døden, udbetales der en dødsfaldsydelse til en eventuel efterlevende ægtefælle eller samlever. Dødsfaldsydelsen har siden den 1. september 2009 været fastsat til 50.000 kr., jf. § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1710 af 15. december 2015 om beregning og udbetaling af Arbejdsmarkedets Tillægspension og engangsbetalt i forbindelse med et ATP-medlems død. Hvis medlemmet dør før det 66. år, udbetales den fulde ydelse på 50.000 kr. til en efterlevende ægtefælle eller samlever. Derefter nedsættes den udbetalte ydelse med 10.000 kr. i hvert af de efterfølgende 5 år for helt at bortfalde, når medlemmet fylder 70 år.

§ 40 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension sikrer, at personer, født i marts 1898, omfattes af ATP-ordningen i fuldt omfang, selv om vedtagelsen af lovforslaget i 1964 skete senere end forudsat, og dermed ikke omfattede denne persongruppe.

2.4.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Den gældende § 9 a, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension forudsætter en folkepensionsalder på 65 år. Med en adgang til udskydelse af udbetaling af ATP op til det fyldte 75. år, har det med den gældende bestemmelse været hensigten, at medlemmerne skulle have mulighed for at udskyde og forhøje ATP-udbetalingen i op til 10 år.

Folkepensionsalderen ændres nu for visse årgange, jf. Aftale om senere tilbagetrækning fra 2011. Folketinget har således med § 1 a i lov om social pension, vedtaget, at folkepensionsalderen gradvist forhøjes således, at den pr. 1. januar 2019 stiger fra 65 år til 65½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1954 til den 30. juni 1954. For personer født senere end den 30. juni 1954 stiger folkepensionsalderen gradvist med et halvt år ad gangen indtil den i loven fastsatte højeste folkepensionsalder nås.

Det foreslås på den baggrund, at § 9 a, stk. 1, 2. pkt. ændres, således at bestemmelsen ikke forudsætter en bestemt folkepensionsalder. Med forslaget sikres ligebehandling mellem nuværende og fremtidige folkepensionister, idet alle medlemmer af ATP-ordningen efter forslaget får mulighed for at udskyde og forhøje udbetalingen af ATP i op til 10 år, uanset hvilken folkepensionsalder medlemmet har i henhold til § 1 a i lov om social pension.

Den gældende bestemmelse forudsætter en folkepensionsalder på 65 år. Med en gradvis nedsættelse af ydelsen med lige store beløb fra og med det år, hvor medlemmet fylder 66 år, til og med det år, hvor medlemmet fylder 69 år, har det med den gældende bestemmelse været hensigten, at dødsfaldsydelsen skulle nedsættes over fem år, startende et år efter overgangen til folkepension, hvorefter den helt bortfalder.

På baggrund af den ændrede folkepensionsalder foreslås, at § 14 c i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ændres, så der ikke anføres bestemte aldersgrænser, men således at nedsættelsen af dødsfaldsydelsen altid

sker over en 5-årig periode, hvorefter den bortfalder. Dermed sikres ligebehandling mellem nuværende og fremtidige folkepensionister, uanset hvilken folkepensionsalder medlemmet har i henhold til § 1 a i lov om social pension. Hvis den gældende model for nedsættelse af ydelsen derimod fastholdes, således at den påbegyndes ved medlemmets 66-årsdag, vil nedsættelsen af dødsfaldsydelsen for medlemmer med senere pensionsalder begynde, før de går på pension.

De foreslåede bestemmelser tager således højde for den gradvise forhøjelse af folkepensionsalderen for visse årgange, jf. Aftale om senere tilbagetrækning fra 2011.

§ 40 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension omfatter personer der er født i marts 1898. Der lever ikke længere personer, der er omfattet af bestemmelsen. Det foreslås på den baggrund, at § 40 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ophæves.

2.5. Ændringer i lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (pensionsbeskatningsloven)

2.5.1. Gældende ret

Efter gældende regler vil det engangstillæg, der med lovforslagets § 1, nr. 12, foreslås indført i § 15 f, stk. 3, i lov om social pension, være skattepligtigt som personlig indkomst og ligesom anden personlig indkomst indgå i beregningsgrundlaget for topskat.

Der vil således – afhængigt af skatteyderens øvrige indkomstforhold – kunne opstå tilfælde, hvor der skal betales topskat af engangstillægget.

2.5.2. Overvejelser og den foreslåede ordning

Udbetaling af tillæg for opsat pension i form af det engangstillæg, som foreslås indført i § 15 f, stk. 3, i lov om social pension, med lovforslagets § 1, nr. 12, kan på grund af progressionen i beskatningen i højere grad medføre, at modtageren skal betale topskat, end hvis tillægget for den opsatte pension var blevet udbetalt livsvarigt eller over 10 år med et heraf følgende mindre beløb. Det indgår derfor i *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*, at engangstillægget ikke skal indgå i grundlaget for beregning af topskat.

Det foreslås derfor, at der indsættes en bestemmelse i pensionsbeskatningslovens § 49 C, som udtrykkeligt fastsætter, hvorledes beskatningen af engangstillægget skal ske. Med forslaget skabes således en særlig hjemmel til at friholde engangstillægget fra at blive medregnet til topskattegrundlaget.

2.6. Ændringer i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven)

2.6.1. Gældende ret

Efter gældende regler i retssikkerhedslovens § 2, stk. 3 bestemmer børne- og socialministeren, på beskæftigelsesområdet efter forhandling med beskæftigelsesministeren og på ældreområdet efter forhandling med ældreministeren, hvilke sager retssikkerhedsloven helt eller delvis skal gælde for.

Det fremgår videre af retssikkerhedslovens § 8, stk. 1 og 2, at henholdsvis børne- og socialministeren og ældreministeren kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sagerne, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager inden ministrenes respektive ansvarsområder.

Ved kongelig resolution af 28. juni 2015 er det bestemt, at ressortansvaret for sager vedrørende ydelser til personer, der permanent er uden for arbejdsmarkedet samt en række særydelser, herunder folkepension, før-

tidspension, boligstøtte, børnetilskud samt hjælp til betaling af enkeltudgifter efter aktivloven overføres fra det ved den kongelige resolution oprettede Social- og Indenrigsministerium til Beskæftigelsesministeriet. De nævnte sagsområder hørte indtil ressortomlægningen under Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.

2.6.2. Overvejelser og den foreslåede ordning

Bemyndigelsesbestemmelsen i retssikkerhedslovens § 8 blev ikke konsekvensrettet i forbindelse med ressortomlægningen i 2015. Det foreslås på den baggrund, at præcisere retssikkerhedslovens § 8 ved at tilføje et nyt stk. 3 til bemyndigelsesbestemmelsen, således at beskæftigelsesministerens adgang til at fastsætte regler for behandling af sager omfattet af retssikkerhedsloven på beskæftigelsesområdet præciseres.

Der er i øvrigt ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer af bestemmelsen.

Der henvises til forslagets § 4, nr. 1 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Samlet set skønnes forslaget at indebære ydelsesmæssige merudgifter før skat og tilbageløb på 49,3 mio. i 2018, 258,4 mio. kr. i 2019, 408,7 mio.kr. i 2020 og 509,3 mio. kr. i 2021, og ydelsesmæssige mindreudgifter som en varig effekt når forslaget er fuldt indfaset på i størrelsesordenen 850 mio. kr. i årene omkring 2050. Efter skat og tilbageløb skønnes merudgifterne til 23,2 mio. i 2018, 121,7 mio. kr. i 2019, 192,6 mio.kr. i 2020 og 240,2 mio. kr. i 2021, og mindreudgifter som en varig effekt på godt 400 mio. kr. årligt fuldt indfaset.

3.1. Skærpelse af bopælstiden for optjening af ret til fuld folkepension, supplerende pensionsydelse og førtidspension

Forslaget indebærer en skærpelse af optjeningskravet for ret til fuld førtids- og folkepension, herunder den supplerende pensionsydelse, så man fremover skal have boet i riget i 9/10 af optjeningsperioden mellem det fyldte 15. år og tidspunktet for tilkendelse af førtidspension eller folkepensionsalderen frem for 4/5 af den tilsvarende optjeningsperiode efter de gældende regler, svarende til 40 års bopælstid for folkepension med nuværende folkepensionsalder. Forslaget øger dermed kravet til bopælsperioden således, at personer, der efter gældende regler får reduceret deres pensioner på baggrund af reglerne om optjening, i stedet vil modtage en lavere pension. Endvidere vil personer, der har en bopælstid mellem på 4/5 og 9/10 af optjeningsperioden, og som under gældende regler kan se frem til en fuld pension, fremover også modtage en brøkpension som følge af de skærpede optjeningsregler. Herudover indebærer forslaget, at bopælstiden for folkepension fremover opgøres i måneder (afrundet) i stedet for år.

En nedgang i den sociale pension, og dermed den samlede indkomst, vil for en del af persongruppen medføre en stigning i udbetalt personligt tillæg efter pensionsloven eller hjælp efter § 27 a i aktivloven til brøkpensionister samt eventuel boligstøtte.

Forslaget skønnes samlet set at medføre offentlige mindre udgifter efter skat og tilbageløb af afgifter på 1,6 mio. kr. i 2018, stigende til et varigt provenu på ca. 270 mio.kr. fra 2045, jf. tabellen nedenfor.

Tabel 2: Offentlige merudgifter ved skærpelse af bopælstiden for optjening af ret til fuld folkepension, - supplerende pensionsydelse og -førtidspension

<i>Mio. kr., 2018-priser</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2045</i>	<i>Varigt</i>
Stat	-1,0	-3,3	-5,3	-7,3	-470,2	-470,2
Folkepension	0,0	0,0	0,0	0,0	-454,3	-454,3
Personlige tillæg til pensionister	0,0	0,0	0,0	0,0	16,4	16,4
Boligydelser til pensionister	0,0	0,0	0,0	0,0	8,4	8,4
Førtidspension	-1,4	-4,4	-7,2	-10,0	-56,2	-56,2
Hjælp til personer uden ret til fuld førtidspension	0,3	0,8	1,4	1,9	11,1	11,1
Boligsikring	0,1	0,3	0,5	0,8	4,4	4,4
Kommuner	-2,4	-7,0	-12,0	-16,7	-77,1	-77,1
Offentlige merudgifter før skat og tilbageløb af afgifter	-3,4	-10,3	-17,3	-24,0	-547,3	-547,3
Offentlige merudgifter efter skat og tilbageløb af afgifter	-1,6	-4,9	-8,3	-11,4	-267,0	-267,0

Som følge af den betydelige indfasningsperiode, herunder overgangsordning for personer som opnår folkepensionsalderen før den 1. juli 2025, er de samlede offentlige mindreudgifter relative begrænsede i de første år. Forslaget skønnes at ville berøre ca. 93.000 personer årligt fuldt indfaset i årene omkring 2045, når samtlige brøkpensionister i gruppen af pensionister kan forventes at være omfattet af de nye regler. Heraf 78.000 folkepensionister og 15.300 førtidspensionister.

Det skønnes endvidere med betydelig usikkerhed, at forslaget vil medføre administrative merudgifter for Udbetaling Danmark til bl.a. tilpasning af IT-systemer og øget sagsbehandling på størrelsesordenen 1-2,5 mio. kr. årligt.

3.2. Harmonisering af regler for flygtninges optjening af førtidspension

Forslaget indebærer, at opgørelse af bopælstid for flygtninge ved tilkendelse af førtidspension harmoniseres med reglerne for øvrige personer (danskere og andre udlændinge), der kommer til Danmark og ikke opfylder optjeningskravet for ret til fuld førtidspension. Som følge af den foreslåede harmonisering af optjeningsreglerne for førtidspension vil flere personer fremover få reduceret deres pension, idet de ikke opfylder optjeningskravet for ret til fuld førtidspension. Den fastsatte brøkpension anvendes også ved udbetaling af den pågældendes folkepension. Forslaget vil endvidere indebære, at flygtninge ikke kan modtage førtidspension før de har haft fast bopæl i Danmark i 3 år. Flygtninge vil, på lige fod med andre, i de første 3 år efter ankomsten til Danmark, have mulighed for at søge om økonomisk hjælp efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik og vil således have mulighed for få udbetalt integrationsydelse.

En nedgang i den sociale pension, og dermed den samlede indkomst, vil for en del af persongruppen alt andet lige medføre en stigning i udbetalt hjælp efter § 27 a i aktivloven til brøkpensionister, og senere som folkepensionist personligt tillæg efter pensionsloven, samt eventuel boligstøtte.

Forslaget skønnes samlet set at medføre offentlige mindreudgifter efter skat og tilbageløb af afgifter på 3,2 mio. kr. i 2018, stigende til et varigt provenu på ca. 140 mio.kr. fra 2048, jf. tabellen nedenfor.

Tabel 3: Offentlige merudgifter ved harmonisering af regler for flygtninges optjening af førtidspension

<i>Mio. kr., 2018-priser</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2048</i>	<i>Varigt</i>
Stat	-1,3	-3,9	-6,2	-8,6	-111,5	-111,5
Folkepension	0,0	0,0	0,0	0,0	-91,9	-91,9
Personlige tillæg til pensionister	0,0	0,0	0,0	0,0	27,6	27,6
Boligydelser til pensionister	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5
Førtidspension	-2,3	-7,2	-11,7	-16,0	-85,9	-85,9
Hjælp til personer uden ret til fuld førtidspension	0,6	2,0	3,4	4,7	24,9	24,9
Boligsikring	0,3	0,9	1,6	2,2	13,8	13,8
Integrationsydelse	0,1	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
Kommuner	-5,7	-17,1	-28,6	-39,3	-199,3	-199,3
Offentlige merudgifter før skat og tilbageløb af afgifter	-7,0	-21,0	-34,8	-47,9	-310,8	-310,8
Offentlige merudgifter efter skat og tilbageløb af afgifter	-3,2	-9,4	-15,5	-21,3	-139,0	-139,0

Som følge af den betydelige indfasningsperiode, er de samlede offentlige mindreudgifter relative begrænsede i de første år.

Forslaget skønnes at ville berøre ca. 7.800 personer årligt fuldt indfaset i årene omkring 2048, når samtlige flygtninge der modtager førtidspension kan forventes at være omfattet af de nye regler.

Det skønnes endvidere med betydelig usikkerhed, at forslaget vil medføre administrative merudgifter for Udbetaling Danmark til implementeringsomkostninger på 1,2 mio. kr. og øgede driftsomkostninger på 0,2 mio. kr. årligt.

3.3. Hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension

Forslaget indebærer, at der foruden de eksisterende regler om udbetaling som et livsvarigt tillæg gives mulighed for udbetaling af ventetillægget for opsat pension over en tiårig periode, eller at ventetillægget til grundbeløbet udbetales som et engangsbeløb ved overgangen til folkepension, mens den resterende del udbetales over 10 år. Engangsbeløbet vil ikke indgå i grundlaget for beregning af topskatten.

Udbetalingen af ventetillægget over en tiårig periode eller delvis som et engangsbeløb bidrager til en fremrykning af udgifterne hertil, hvorfor forslaget i de første år skønnes at medføre øgede udgifter til folkepension på 28 mio. kr. efter skat og tilbageløb af afgifter i 2018 stigende til godt 270 mio. kr. i 2021, hvorefter udgifterne på langt sigt neutraliseres, når forslaget er fuldt indfaset i årene omkring 2050, jf. tabellen nedenfor.

Tabel 4: Offentlige merudgifter ved hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension

<i>Mio. kr., 2018-priser</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2051</i>	<i>Varigt</i>
Stat	59,7	289,7	460,8	581,2	0,3	0,0
Folkepension	59,7	289,7	460,8	581,2	0,3	0,0
Kommuner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Offentlige merudgifter før skat og tilbageløb af afgifter	59,7	289,7	460,8	581,2	0,3	0,0
Offentlige merudgifter efter skat og tilbageløb af afgifter	28,0	136,0	216,4	272,9	0,1	0,0

Det forventes, at forslaget vil have en begrænset positiv effekt på arbejdsudbuddet som følge af ændret tilbagetrækningsadfærd. Der indregnes dog ikke en arbejdsudbudsvirkning, da der ikke findes tilstrækkeligt empirisk grundlag for at skønne konkret over denne effekt.

Det skønnes endvidere med betydelig usikkerhed, at forslaget vil medføre administrative merudgifter for Udbetaling Danmark til implementeringsomkostninger på 8,1 mio. kr. samt øgede driftsomkostninger på 2,6-3,7 mio. kr.. årligt. Endelig vil forslaget medføre merudgifter til systemmæssige tilretninger hos SKAT på i alt 6,8 mio. kr. over en femårig periode, som følge af, at udbetalingen af ventetillægget som et engangsbeløb fritages fra topskatten.

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Lovforslaget har ingen konsekvenser for regionerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indeholder ændrede krav til myndighedernes opgørelse af bopælsperioder for optjening af ret til pension og ændrede regler for beregning og udbetaling af tillæg for opsat pension. I det omfang at de skærpede krav for optjening fører til, at flere personer modtager en procentandel af en fuld pension end efter gældende regler, vil forslaget have administrative konsekvenser for borgerne, som i højere grad kan have behov for at søge om supplerende hjælp efter henholdsvis § 27 a i lov om aktiv socialpolitik og efter reglerne om personlige tillæg i lov om social pension. De mere fleksible regler om opsat pension indeholder ikke som sådan administrative konsekvenser for borgerne, udover at den enkelte borger får mulighed for at tage stilling til, hvilken udbetalingsform den pågældende foretrækker.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Social pension (folkepension og førtidspension) er ydelser, som er omfattet af koordineringsreglerne i forordning 883/04 om koordinering af medlemslandenes sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz. Det væsentligste formål med koordineringsreglerne er at sikre, at personer ikke mister rettigheder, når de bevæger sig over landegrænserne. Dette sikres især gennem sammenlægning af tilbagelagte forsikringsperioder i medlemslandene, udbetaling af ydelser til personer, der bor i et andet medlemsland samt ligebehandling ved anvendelse af medlemslandenes lovgivning.

Forordningen indeholder ikke bestemmelser om harmonisering af medlemslandenes lovgivning om social sikring. Det er op til det enkelte medlemsland selv at fastlægge indholdet af de sociale sikringsordninger, herunder betingelserne for ret til ydelser.

Pensionsreglerne i forordningen tager udgangspunkt i, at der gælder optjeningsprincipper for ret til pension. Forordningen fastsætter ikke regler for, hvordan denne optjening skal indrettes.

Det vurderes, at forslaget er i overensstemmelse med forordningens regler, idet ligebehandlingsreglerne, eksportretten og reglerne om sammenlægning sikres.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den xx til den xx været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.: Advokatsamfundet, Akademikerne, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ATP, Business Denmark, Børsmæglerforeningen, CEPOS, Cevea, Danmarks Evalueringsinstitut, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Iværksætterforening, Dansk Journalistforbund, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Told- og Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Seniorer, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, DI, DTL, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, Finans Danmark, Finansforbundet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, FOA, Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring og Pension, Frie Funktionærer, FSR – danske revisorer, FTF, HK-kommunal, HK-Privat, HORESTA, Håndværksrådet, Justitia, KL, KRAKA, KRIFA, Kristelig Arbejdsgiverforening, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen for førtidspensionister, Landsskatteretten, Ledernes Hovedorganisation, LO, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, SEGES, Skatteankestyrelsen, SRF Skattefaglig Forening, Udbetaling Danmark, Ældre-mobiliseringen, Ældre Sagen, Færøernes Hjemmestyre via Rigsombudsmanden på Færøerne og Grønlands Selvstyre via Rigsombudsmanden i Grønland.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p>Stat: 2018: 2,3 mio. kr. 2019: 7,2 mio. kr. 2020: 11,5 mio. kr. 2021: 15,9 mio. kr.</p> <p>Kommuner: 2018: 8,1 mio. kr. 2019: 24,1 mio. kr. 2020: 40,6 mio. kr. 2021: 56,0 mio. kr.</p> <p>Regioner: Ingen</p>	<p>Stat: 2018: 59,7 mio. kr. 2019: 289,7 mio. kr. 2020: 460,8 mio. kr. 2021: 581,2 mio. kr.</p> <p>Kommuner: 2018: 0 mio. kr. 2019: 0 mio. kr. 2020: 0 mio. kr. 2021: 0 mio. kr.</p> <p>Regioner: Ingen</p>
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p>Lovforslagets administrative konsekvenser forventes at medføre følgende mindreudgifter for hhv. stat, kommuner og regioner:</p> <p>Stat: Ingen</p> <p>Kommuner: Ingen</p>	<p>Lovforslagets administrative konsekvenser forventes at medføre følgende merudgifter for hhv. stat, kommuner og regioner:</p> <p>Stat: 2018: 3,0 mio. kr. 2019: 2,3 mio. kr. 2020: 2,2 mio. kr. 2021: 2,1 mio. kr.</p>

	Regioner: Ingen	Kommuner: 2018: 14,2 mio. kr. 2019: 3,1 mio. kr. 2020: 2,9 mio. kr. 2021: 2,9 mio. kr. Regioner: Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Flere personer vil have behov for at ansøge om supplement til en nedsat pension.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Til forslaget til § 5

Efter gældende regler i § 5, stk. 1 og 2, i lov om social pension er retten til fuld pension for personer over folkepensionsalderen betinget af mindst 40 års fast bopæl her i riget. Fuld pension udtrykkes ved en brøk på 40/40 på baggrund af mindst 40 års bopæl i optjeningsperioden. Er betingelsen for fuld folkepension ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 40 år (brøkpension). En optjent ret til folkepension, der er mindre end 40/40 udtrykkes som en brøkdel af 40 år.

Som konsekvens af forslaget om at ændre kravet for ret til fuld folkepension fra 40 år (nu 4/5 af optjeningsperioden) til 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen, og som følge af at optjeningsperioden forøges i takt med den stigende folkepensionsalder, er det ikke længere muligt at udtrykke kravet til optjeningen som et bestemt antal år.

Det foreslås, at *stk. 1* ændres, således at kravet om bopæl i mindst 9/10 af optjeningsperioden som betingelse for ret til fuld folkepension fremgår af bestemmelsen.

Det foreslås, at *stk. 2* ændres, således at det fremgår, at når betingelsen for fuld pension efter § 5, stk. 1 ikke er opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.

Det foreslås i et nyt stk. 3, at forholdet mellem bopælstiden og optjeningsperioden fra det fyldte 15 år til folkepensionsalderen, beregnes som en procent, der afrundes til en hel procent

Efter gældende regler i § 5, stk. 3 i lov om social pension overgår en førtidspensionist til folkepension fra folkepensionsalderen med ret til samme antal fyrretyvendele af pensionen, som pensionen hidtil har været fastsat til. Som konsekvens af det skærpede optjeningskrav og ændringen af opgørelsen af optjeningstid til en procentandel i forhold til fuld pension, foreslås bestemmelsen ændret i overensstemmelse dermed.

Det foreslås således fastsat, i § 5, *stk. 4*, at førtidspensionister overgår til folkepension med en uændret procentandel af pensionen, i forhold til den procentandel, som førtidspensionen hidtil har været fastsat til.

Der er alene tale om en sproglig konsekvensændring som følge af, at optjeningen fremover udtrykkes som en procentandel af fuld pension. Indholdsmæssigt er der tale om en videreførelse af gældende ret, hvorefter der ved tilkendelsen af førtidspension er gjort endeligt op med, hvilken andel af pensionen, der er optjent ret til.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1. - 2.1.3.

Til forslaget til § 6

Efter gældende regler i § 6, stk. 1, i lov om social pension er ret til fuld førtidspension betinget af, at bopælstiden udgør mindst 4/5 af årene fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Som konsekvens af ændringen af kravet til optjeningstid til 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes, er det ikke længere muligt at definere kravet til bopælstid som en fast brøk, beregnet i forhold til 40 år.

Det foreslås i § 6, *stk. 1*, at det er en betingelse for ret til fuld førtidspension, at pågældende har haft bopæl i mindst 9/10 af optjeningsperioden. Efter gældende regler i § 6, stk. 2 i lov om social pension fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 4/5 af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes, hvis betingelsen for fuld pension efter § 6, stk. 1 ikke er opfyldt. Den beregnede del af fuld førtidspension nedsættes til nærmeste antal fyrretyvendele af fuld pension.

Som konsekvens af ændringen af kravet til optjeningstid til 9/10 af optjeningsperioden, vil kravet til fuld optjening stige i takt med stigende pensionsalder. Det er dermed ikke længere muligt at udtrykke optjeningen som en brøk i forhold til 40 år.

Det foreslås, at det fremgår af § 6, *stk. 2*, at pensionen beregnes som en andel (procent) af fuld pension, hvis betingelsen for fuld pension efter § 6, stk. 1 ikke er opfyldt. Pensionen fastsættes herefter efter forholdet

(procentandelen) mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Det foreslås i et nyt stk. 3, at forholdet mellem bopælstiden og optjeningsperioden fra det fyldte 15 år til folkepensionsalderen, beregnes som en procent, der afrundes til en hel procent

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1. - 2.1.3.

Til forslaget til § 7

Efter de gældende regler i § 7 i lov om social pension skal der ved beregning af brøkpension, som er pension, der ydes med et antal fyrretyvendele af fuld pension, som den er opgjort for folkepension efter § 5, stk. 2 og førtidspension efter § 6, stk. 2, først beregnes en fuld pension ved anvendelse af reglerne i lov om social pension kapitel § 2 a om opsat pension - optjening af venteprocent, kapitel 4 om beregning af folkepension og kapitel 4 a om beregning af førtidspension. Det således beregnede pensionsbeløb nedsættes til de beregnede antal fyrretyvendele. Tillæg efter §§ 14 og 14 a, nedsættes dog ikke.

Det foreslås, som en konsekvens af det ændrede optjeningskrav, at der ved beregning af en procentandel af fuld pension som hidtil ved beregning af brøkpension, først beregnes en fuld pension ved anvendelse af reglerne i kapitel 2 a, 4 og 4 a. Det således beregnede pensionsbeløb, nedsættes til den beregnede procent efter § 5, stk. 3 og § 6, stk. 3.

Det foreslås, at tillæg efter §§ 14 og 14 a ligesom efter de gældende regler ikke nedsættes for personer, der ikke har optjent ret til fuld pension.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1. - 2.1.3.

Til nr. 2

Efter de gældende regler i § 31, stk. 4 og § 32 c, stk. 2 udbetales pensionen ikke, hvis pensionen udgør mindre end fastsatte minimumsbeløb. Minimumsbeløbene er fastsat til 1/40 af folkepensionens grundbeløb og 1/40 af førtidspensionen.

Det foreslås i § 1, nr. 4 og 5, som en konsekvens af forslaget om det ændrede optjeningskrav, at ophæve kravet om minimumsbeløb for udbetaling af pension. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 4 og 5.

Efter § 4 i lov om social pension er retten til pension betinget af mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til social pension. Personer omfattet af forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger kan som følge af muligheden for at sammenlægge optjeningsperioder fra andre EU/EØS-lande eller Schweiz, åbne retten til social pension efter et års bopæl eller beskæftigelse i Danmark.

Det fremgår af artikel 57 i forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger i EU/EØS og Schweiz, at en medlemsstats institution ikke er forpligtet til at tilkende ydelser på grundlag af perioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning, og som skal tages i betragtning ved forsikringsbegivenheders indtræden, såfremt de omtalte perioder sammenlagt er på under 12 måneder, og der ikke alene på grundlag af disse perioder består ret til ydelser efter denne lovgivning.

Det foreslås derfor i en ny § 7 a, at hvis bopælstiden i optjeningsperioden udgør mindre end 12 måneder, kan der ikke udbetales folke- eller førtidspension. Herved udgør kravet om 12 måneders optjening i sig selv en bagatelgrænse for ret til social pension

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1. - 2.1.3.

Til nr. 3

Efter de gældende regler i § 9, stk. 1, i lov om social pension skal bopælstid i oprindelseslandet for udlændinge, som har fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven (flygtninge) og som tilkendes førtidspension, sidestilles med bopæl her i riget. Det samme gælder andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven.

Det fremgår af den gældende § 9, stk. 2-4, i lov om social pension, at stk. 1 finder anvendelse, uanset om den pågældende opnår dansk indfødsret, at stk. 1 kun anvendes, så længe den pågældende har fast bopæl her i riget, og at stk. 1 ikke anvendes for perioder, hvor der er ret til pension fra oprindelseslandet og andre lande, der er nævnt i stk. 1.

Det fremgår af den gældende § 9, stk. 5, i lov om social pension, at bestemmelserne i stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse, når en person er overgået fra førtidspension efter lov om social pension eller efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig eller almindelig førtidspension m.v. til folkepension.

Efter de gældende regler i § 4 i lov om social pension er retten til pension betinget af mindst 3 års bopæl i riget mellem det fyldte 15 år og folkepensionsalderen. Personer, der har fået opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven (flygtninge) kan for at opfylde betingelsen om mindst 3 års bopæl i riget medregne bopælsperioder i oprindelseslandet og andre lande, hvori de har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven, jf. § 9, stk. 1 i lov om social pension.

Det foreslås, at § 9 i lov om social pension ophæves. Herefter vil der gælde de samme regler for optjening af ret til førtidspension for flygtninge som for øvrige personer (danskere og udlændinge), der kommer til Danmark og ikke opfylder optjeningskravet for ret til fuld førtidspension.

Forslaget betyder, at flygtninge på lige fod med andre skal opfylde betingelsen i § 4 i lov om social pension om mindst 3 års fast bopæl i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til pension.

I de første 3 år efter ankomsten til Danmark kan flygtninge på lige fod med andre udlændinge søge om økonomisk hjælp efter reglerne i lov om aktiv social politik. Herefter har flygtninge mulighed for at opnå ret til førtidspension med eventuelt supplement efter aktivlovens § 27 a.

Der foreslås fastsat overgangsregler, jf. lovforslagets § 6, stk. 1, stk. 3. og stk. 4 samt bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1. - 2.1.3.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1. - 2.1.3.

Til nr. 4

Efter de gældende regler i § 10 i lov om social pension medregnes der ved opgørelse af bopælstid kun bopælsperioder mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. Flere bopælsperioder sammenlægges, og den

samlede bopælstid nedsættes til nærmeste hele antal år. Ved opgørelse af bopælstid for ret til førtidspension afrundes dog til nærmeste hele antal måneder. Det fremgår af pkt. 30 i vejledning nr. 53 af 31. august 2007 om folkepension, at en måned regnes for 30 dage ved opgørelsen af bopælstid.

Det foreslås i *stk. 1*, som en konsekvens af det skærpede krav til optjening, at opgørelsen af bopælstid for folkepension, beregnes på grundlag af hele måneder (afrundet) i lighed med, hvad der allerede gælder på førtidspensionsområdet. Tilsvarende foreslås det, at opgørelsen af bopælstid for ret til førtidspension som hidtil beregnes på grundlag af hele måneder (afrundet). Endvidere foreslås det præciseret i bestemmelsen, at en måned fastsættes til 30 dage.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1. - 2.1.3.

Til nr. 5

Efter den gældende regel i § 15 b, stk. 3, kan anmodning om opsat pension ikke indgives, hvis folkepensionen har været opsat to gange med mellemliggende pensionsudbetaling.

Bestemmelsen betyder, at der ikke er ret til at opsætte pensionen tre gange. Det kan samtidig slutes, at der er ret til at opsætte pensionen to gange.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 319 af 5. maj 2004, som indførte reglerne om opsat pension, at hensigten med bestemmelsen var at give mulighed for at opsætte folkepensionen to gange med mellemliggende pensionsudbetaling. I § 15 e henvises til bestemmelsen ved reguleringen af, hvordan venteprocenten skal opgøres, når pensionen har været opsat to gange. Da der fortsat vil skulle henvises til bestemmelsen ved reguleringen af, hvad der skal gælde, når pensionen har været opsat to gange, er det hensigtsmæssigt at formulere bestemmelsen som en positivt afgrænset ret til at opsætte pensionen to gange med mellemliggende pensionsudbetaling.

Det foreslås derfor, at det præciseres i § 15 b, stk. 3, at der er tale om en ret til at opsætte pensionen to gange med mellemliggende pensionsudbetaling. Der vil fortsat ikke være ret til at opsætte pensionen tre gange med mellemliggende pensionsudbetaling.

Til nr. 6

Efter den gældende § 15 e, stk. 1, opgør Udbetaling Danmark en venteprocent, der danner grundlag for beregning af et livsvarigt tillæg for den opsatte pension. Efter bestemmelsens 2. pkt., opgøres venteprocenten som forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat og middellevetiden i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet.

Da det fremover skal være muligt at vælge fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension, som udbetales over 120 måneder, foreslås det, at det præcisere, at der efter bestemmelsens 2. pkt. er tale om opgørelsen af venteprocenten til brug for beregningen af det livsvarige tillæg.

Til nr. 7

For så vidt angår opgørelsen af venteprocenten ved tillæg for opsat pension udbetalt over 120 måneder, foreslås det at indsætte et nyt 3. pkt. i § 15 e, stk. 1, hvorefter venteprocenten opgøres som forholdet mellem det antal måneder pensionen har været opsat og middellevetiden over en 10-årig periode for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet. Ligesom efter gældende regler opgøres venteprocenten endeligt på tids-

punktet, hvor opsætningen ophører. Senere ændringer i den forventede levetid vil således ikke påvirke venteprocenten.

Forslaget indebærer, at der vil skulle beregnes tillæg til pensionen på baggrund af den opgjorte venteprocent i 120 måneder i alt. Der er således efter forslaget ret til at få beregnet tillæg til de månedlige pensionsudbetalinger i sammenlagt 120 måneder. Der ses ikke bort fra perioder, hvor pensionen ikke udbetales, fx som følge af reglerne om indtægtsregulering eller reglerne om personer, der indsættes til strafafsoning i fængsel eller undtager sig strafforfølgning m.v. En ny periode med opsat pension efter påbegyndt pensionsudbetaling indgår dog ikke i opgørelsen af de 120 måneder med ret til tillæg.

Jo længere tid, pensionen har været opsat, jo større bliver venteprocenten. Tilsvarende forøges procenten, jo ældre borgeren er ved opsætningsperiodens afslutning, da den forventede middellevetid falder med alderen. Forskellen på venteprocentens størrelse ved livsvarigt tillæg og venteprocentens størrelse ved tillæg udbetalt over 120 måneder bliver mindre, jo ældre borgeren er ved opsætningsperiodens afslutning, da den forventede levetid over den kommende 10-årige periode falder med alderen. Forskellen på størrelsen af det livsvarige tillæg og størrelsen af tillæg ved 10-årig udbetaling vil tilsvarende være mindre, jo ældre borgeren er ved opsætningsperiodens afslutning.

Til nr. 8

Efter den gældende regel i § 15 e, stk. 1, 3. pkt., afrundes venteprocenten til nærmeste hele procent.

Det har betydning for tillæggets størrelse, når venteprocenten afrundes.

Det foreslås derfor at ændre reglen i § 15 e, stk. 1, 3. pkt., som bliver 4. pkt., så venteprocenten fremadrettet afrundes til to decimaler.

Til nr. 9

Efter den gældende § 15 e, stk. 2, opgøres venteprocenten for den opsatte pension som summen af venteprocenterne for hver periode, når folkepensionen har været opsat i to perioder. Venteprocenterne for de to perioder opgøres hver for sig og lægges derefter sammen. Tillægget for de to perioder med opsat pension beregnes herefter ud fra summen af venteprocenterne.

Ifølge forslaget skal det fremover være muligt at vælge mellem forskellige ordninger for udbetaling af tillæg for opsat pension. Det vil fx være muligt at vælge livsvarigt tillæg for en opsætningsperiode og tillæg udbetalt over 10 år for en anden opsætningsperiode, og det vil være muligt at vælge et engangstillæg for den opsatte grundbeløb, hvorefter der alene for denne opsætningsperiode vil skulle beregnes løbende tillæg til den del af pensionen, der udgør pensionstillæg.

Ved valg af forskellige ordninger vil ordningerne skulle løbe fra forskellige tidspunkter. Der kan være tilfælde, hvor der ikke skal beregnes tillæg af hele pensionen i forhold til venteprocenten for en periode, fordi borgeren har valgt udbetaling af engangstillæg for perioden. Det foreslås derfor i § 15 e, stk. 2, at venteprocenten for hver periode opgøres hver for sig. Der vil herefter skulle beregnes tillæg for den opsatte pension på baggrund af venteprocenten for hver periode hver for sig. Pensionisten vil således fortsat ikke få godskrevet et ekstra beløb som følge af, at pågældende i den sidste opsætningsperiode udover folkepension heller ikke får udbetalt det tillæg, der er optjent i første opsætningsperiode.

Det vil være op til Udbetaling Danmark at vurdere, hvordan beregningen af tillæg for to perioder med opsat pension bedst anskueliggøres for borgeren i pensionsmeddelelserne. Det vil således fortsat være muligt at lægge venteprocenterne sammen, fx når der udbetales livsvarigt tillæg for to perioder med opsat pension.

Til nr. 10

Efter den gældende § 15 e, stk. 4, kan beskæftigelsesministeren fastsætte nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten.

Der er fastsat nærmere regler om opgørelse af venteprocenten i bekendtgørelse nr. 560 af 30. maj 2013 om opsat pension. Efter bekendtgørelsens § 8 fastsættes middellevetiden på grundlag af de middellevetider for mænd og for kvinder, som offentliggøres årligt på grundlag af toårs dødelighedstavler i de af Danmarks Statistik fastlagte statistikker.

For et kalenderår anvendes de i det foregående år offentliggjorte middellevetider for den seneste toårsperiode. Det vil fx i 2018 være data fra kalenderårene 2015 og 2016, der ligger til grund for de opgjorte middellevetider. Der beregnes en gennemsnitlig levetid for mænd og kvinder under ét som et vægtet gennemsnit. Ved fastsættelsen af venteprocenten regnes der således med samme middellevetid for mænd og kvinder. For personer over 80 år anvendes middellevetiden for 80-årige. Det sker for at undgå, at der ved meget høje aldre kan optjenes tillæg, der er uforholdsmæssigt store i forhold til folkepensionens størrelse og ude af trit med de formål pensionen tjener.

Middellevetiden fastsættes med virkning for et kalenderår og offentliggøres årligt af Beskæftigelsesministeriet i ministeriets årlige vejledning om regulering af satser på Beskæftigelsesministeriets område.

Efter de gældende regler om udbetaling af livsvarigt tillæg for opsat pension fastsættes venteprocenten ud fra forholdet mellem det antal måneder pensionen har været opsat og middellevetiden i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet. Den anvendte middellevetid er udtryk for det gennemsnitlige antal leveår fra starten af alderstrinnet for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet til og med sidste alderstrin i dødelighedstavlen.

Efter forslaget skal der fremover være to måder at opgøre venteprocenten på, henholdsvis ved livsvarigt tillæg og ved tillæg udbetalt over 120 måneder.

Det foreslås derfor, at § 15 e, stk. 4, ændres således, at beskæftigelsesministeren – ud over den nugældende bemyndigelse – bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten ved tillæg udbetalt over 120 måneder og herunder om opgørelsen af middellevetiden over en 10-årig periode.

Det er hensigten, at opgørelsen af middellevetiden over en 10-årig periode skal ske ud fra de samme toårs dødelighedstavler, som anvendes i dag til at fastsætte middellevetiden til brug for beregningen af venteprocenten ved livsvarigt tillæg.

I stedet for at anvende middellevetiden beregnet ud fra sidste alderstrin i dødelighedstavlen er det hensigten, at middellevetiden over en 10-årig periode skal beregnes ud fra alderstrinnet efter 10 år. Den anvendte middellevetid over en 10-årig periode vil herefter være udtryk for det gennemsnitlige antal leveår fra starten af alderstrinnet for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet til og med alderstrinnet efter 10 år.

Der vil blive beregnet en gennemsnitlig middellevetid for mænd og kvinder under ét som et vægtet gennemsnit, ligesom efter reglerne om livsvarigt tillæg. Ved fastsættelsen af venteprocenten vil der således blive

regnet med samme middellevetid for mænd og kvinder. For personer over 80 år er det hensigten at anvende middellevetiden for 80-årige, som det også gælder efter reglerne om livsvarigt tillæg.

De fastsatte middellevetider over en 10-årig periode vil også blive offentliggjort årligt af Beskæftigelsesministeriet i ministeriets årlige vejledning om regulering af satser på Beskæftigelsesministeriets område.

Til nr. 11

Efter den gældende § 15 f, stk. 1, jf. stk. 2, udbetales tillæg for opsat pension som et livsvarigt tillæg til pensionen. Efter bestemmelsens stk. 2 beregnes tillæggets størrelse som en procentdel (venteprocenten) af den beregnede folkepension efter lovens kapitel 4. Det vil sige en procentdel af det beregnede grundbeløb og pensionstillæg for den pågældende måned. Da det fremover skal være muligt at vælge fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension, som udbetales over 120 måneder i stedet for livsvarigt, foreslås det, at det præciseres i § 15 f, stk. 2, at tillæg efter stk. 2 beregnes ud fra venteprocenten, som denne opgøres ved livsvarigt tillæg efter § 15 e, stk. 1, 2. pkt.

Til nr. 12

Det foreslås i § 15 f, stk. 3, at personer, der har ret til tillæg for opsat pension, kan vælge at få udbetalt et højere månedligt tillæg i 10 år til grundbeløb og pensionstillæg eller vælge at få udbetalt et engangstillæg for det opsatte grundbeløb, og et højere månedligt tillæg i 10 år til den del af pensionen der udgør pensions-tillæg.

Forslaget indebærer, at det vil være muligt for borgeren at vælge mellem følgende tre ordninger for udbetaling af tillæg for opsat pension:

- *Ordning 1* – livsvarigt månedligt tillæg til grundbeløb og pensionstillæg (gældende ordning).
- *Ordning 2* – et højere månedligt tillæg i 10 år til grundbeløb og pensionstillæg.
- *Ordning 3* – et engangstillæg til grundbeløbet og et højere månedligt tillæg i 10 år til pensionstillæg.

Det foreslås i stk. 3, 2. pkt., at ordning 1 om livsvarigt tillæg skal gælde for personer, der ikke aktivt vælger ordning 2 eller 3 om fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension. Det foreslås, at borgeren skal vælge ordning i forbindelse med anmodninger om opsættingsophør eller anmodninger efter § 15 g om at få regnet og udbetalt folkepension tillagt en venteprocent. Hvis opsættingsperioden ophører uden anmodning, skal borgeren vælge ordning senest forud for den første pensionsudbetaling efter opsættingsperiodens ophør. Hvis borgeren ikke har oplyst, hvilken ordning borgeren ønsker at være omfattet af, vil borgeren automatisk blive omfattet af ordning 1 om livsvarigt tillæg.

Det foreslås, at borgeren ikke vil kunne vælge en anden ordning, når pensionsudbetalingen i henhold til en ordning først er gået i gang. Det skal dog teknisk være muligt, at borgeren kan få pensionen omregnet til en anden ordning i det tilfælde, at der er sket fejl i sagsbehandlingen.

I stk. 4 foreslås, at det højere månedlige tillæg i 10 år til grundbeløb og pensionstillæg (ordning nr. 2) beregnes som venteprocenten, jf. den foreslåede § 15 e, stk. 1, 3. pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned. Ved valg af ordning nr. 2 beregnes den højere venteprocent ud fra forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden i hele måneder over en 10-årig periode for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet.

I *stk. 5* foreslås, at engangstillægget for det opsatte grundbeløb (del af ordning nr. 3) beregnes som antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, ganget med udbetalingsårets sats for fuldt grundbeløb delt med 12. Personer, der ikke har optjent ret til fuld folkepension, vil få nedsat engangstillægget i samme forhold, som den øvrige pension fastsættes ud fra. Da engangstillægget beregnes ud fra årets sats for grundbeløbets fulde størrelse, vil engangstillægget ikke skulle indtægtsreguleres. Der vil derfor heller ikke være risiko for, at den del af pensionen, som udgør engangstillægget, vil kunne kræves tilbagebetalt i forbindelse med den årlige efterregulering af pensionen.

I *stk. 6* foreslås, at det højere månedlige tillæg i 10 år til pensionstillæg (del af ordning nr. 3) beregnes som venteprocenten, jf. den foreslåede § 15 e, *stk. 1, 3. pkt.*, ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned fratrukket grundbeløbet. Den foreslåede ordning indebærer, at der alene beregnes et månedligt tillæg til den del af pensionen, der udgør pensionstillæg.

Venteprocenten efter ordning 2 og 3 opgøres på samme måde, og det højere månedlige tillæg udbetales i 10 år efter begge ordninger. Ordningerne indebærer, at der beregnes tillæg til pensionen i 120 måneder i alt. Der er således efter forslaget ret til at få beregnet tillæg til de månedlige pensionsudbetalinger i sammenlagt 120 måneder. Der ses ikke bort fra perioder, hvor pensionen ikke udbetales, fx som følge af reglerne om indtægtsregulering eller reglerne om personer, der indsættes til strafafsoning i fængsel eller undtager sig straf-følgning m.v. En ny periode med opsat pension efter påbegyndt pensionsudbetaling indgår ikke i opgørelsen af de 120 måneder med ret til tillæg.

For at borgeren kan tage stilling til, hvilken af de tre ordninger borgeren ønsker at være omfattet af, vil Udbetaling Danmark skulle vejlede om de tre ordninger og de øvrige regler af betydning for borgerens valg af ordning.

Vejledningspligten indebærer, at Udbetaling Danmark skal vejlede om ordningerne i forbindelse med anmodninger om opsættelse og ophør og anmodninger efter § 15 g om at få beregnet og udbetalt folkepension tillagt en venteprocent. Ophører en opsættelsesperiode uden anmodning, efter pensionen har været opsat i den maksimale opsættelsesperiode på 120 måneder, skal vejledningen gives i rimelig tid forud for opsættelsesperiodens ophør. Udbetaling Danmark skal også vejlede om, at ordningen om livsvarigt tillæg finder anvendelse, såfremt borgeren ikke aktivt vælger en anden ordning. Det skal desuden fremgå, at borgeren ikke kan vælge en anden ordning, når pensionsudbetalingen i henhold til en ordning først er gået i gang.

Udbetaling Danmark og kommunen skal vejlede personer, der anmoder herom på baggrund af personens konkrete forhold. Myndighederne skal vejlede om fordele og ulemper ved de tre ordninger, fx betydningen af forventede fremtidige indtægter og betydningen af borgerens alder på ophørstidspunktet for venteprocentens størrelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.3.3.

Til nr. 13

Den foreslåede ændring af § 15 g, *stk. 3*, er en konsekvens af forslaget om at indføre to måder at beregne venteprocenten på. Der henvises til bemærkningerne til nr. 6-7.

Til nr. 14

Efter de gældende regler i § 31, *stk. 4*, udbetales folkepensionen ikke, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb. Minimumsbeløbet er fastsat til 1/40 del af folkepensionens grundbeløb, jf. § 49, *stk. 1*, nr. 12.

Efter § 4 i lov om social pension er retten til pension betinget af mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til social pension. Personer omfattet af forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, kan som følge af muligheden for at sammenlægge optjeningsperioder fra andre EU/EØS-lande eller Schweiz, åbne retten til social pension efter et års bopæl eller beskæftigelse i Danmark.

Det foreslås, at ophæve minimumsbeløbet - fastsat svarende til satsen for minimumsoptjening på 1/40 af folkepensionens grundbeløb – som en konsekvens af forslaget om det ændrede optjeningskrav.

Da der fortsat stilles krav om, at bopælstiden i optjeningsperioden udgør mindst 12 måneder, for at der kan udbetales pension, er der fortsat en regel for mindste udbetaling af pension. Der henvises til bemærkningerne til nr. 2.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1. - 2.1.3.

Til nr. 15

Efter de gældende regler i § 32 c, stk. 2, udbetales førtidspensionen ikke, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb. Minimumsbeløbet er fastsat til 1/40 del af førtidspensionen, jf. § 49, stk. 1, nr. 13.

Efter lov om social pension er retten til pension betinget af mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen for at åbne retten til social pension. Personer omfattet af forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger, kan som følge af muligheden for at sammenlægge optjeningsperioder fra andre EU/EØS-lande eller Schweiz, åbne retten til social pension efter et års bopæl eller beskæftigelse i Danmark.

Det foreslås, at ophæve reglen om minimumsbeløbet - fastsat svarende til satsen for minimumsoptjening på 1/40 af fuld førtidspension – som en konsekvens af forslaget om det ændrede optjeningsprincip, der medfører skærpede optjeningskrav for ret til fuld pension fra 4/5 af optjeningsperioden til 9/10 af optjeningsperioden.

Det foreslås, i stedet for kravet om minimumsbeløb, at stille krav om at bopælstiden i optjeningsperioden udgør mindst 12 måneder for at der kan udbetales pension. Der henvises til bemærkningerne til nr. 2.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1. - 2.1.3.

Til nr. 16

Der er tale om en konsekvensændring, som følge af forslaget om at ophæve § 49, stk. 1, nr. 12 og 13.

Til nr. 17

Efter de gældende regler i § 49, stk. 1, nr. 12, fremgår det, at minimumsbeløbet for udbetalt pension efter § 31, stk. 4, udgør 1/40 af folkepensionens grundbeløb, mens det fremgår af § 49, stk. 1, nr. 13, at minimumsbeløbet for udbetalt førtidspension efter § 32 c, stk. 2, udgør 1/40 af førtidspensionen.

Det foreslås, at § 49, stk. 1, nr. 12 og 13, ophæves som en konsekvens af forslaget om ophævelse af minimumsbeløbet, jf. bemærkningerne til nr. 14 og 15.

Til nr. 18

Det foreslås, at der foretages en konsekvensændring i § 49, stk. 4, som følge af forslaget om ophævelse af § 49, stk. 1, nr. 12 og 13, hvorefter nr. 14 bliver nr. 12.

Til nr. 19

Efter de gældende regler i § 56 a, stk. 4, i lov om social pension, skal kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, uden at borgeren indgiver ansøgning herom, vurdere, om borgeren har ret til anden hjælp fra kommunen, når Udbetaling Danmark giver afslag på pension på grund af regler om optjening eller tilkender en brøkpension.

Det foreslås, at § 56 a, stk. 4, konsekvensændres som følge af forslaget om det ændrede optjeningskrav, således at betegnelsen for den optjente ret til pension, ændres fra brøkpension til procentandel af fuld pension.

Til nr. 20

Efter den gældende § 72 d, stk. 4, i lov om social pension, nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse til folkepensionister i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendele, som folkepensionisten har optjent ret til, jf. § 5, stk. 2 i lov om social pension.

Det foreslås, at § 72 d, stk. 4, konsekvensændres som følge af det ændrede optjeningskrav, således at den beregnede supplerende pensionsydelse til folkepensionister, der er berettiget til en procentandel af fuld pension, nedsættes i forhold hertil. Der henvises til forslaget til § 5, stk. 2 og 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1. - 2.1.3.

Til § 2

Til nr. 1

Efter den gældende § 9 a, stk. 1, 1. pkt. i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, kan udbetaling af ATP udskydes regnet fra folkepensionsalderen. Udbetaling kan dog ikke udskydes til et senere tidspunkt end det fyldte 75. år, jf. § 9 a, stk. 1, 2. pkt.

Det foreslås med ændringen, at et medlem af ATP Livslang Pension altid – uanset medlemmets folkepensionsalder i henhold til § 1 a i lov om social pension – har mulighed for at udskyde udbetalingen af sin pension i op til 10 år regnet fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen. Med forslaget ligebehandles nuværende og fremtidige pensionister, idet de får samme muligheder for at udskyde og forhøje ATP-pensionen.

Til nr. 2

Efter den gældende § 14 c i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension nedsættes retten til dødsfaldsydelse årligt med lige store beløb fra og med det år, hvor medlemmet fylder 66 år, til og med det år, hvor medlemmet fylder 69 år, således at retten til ydelsen helt bortfalder ved medlemmets fyldte 70. år.

Forslaget indebærer ligebehandling af nuværende og fremtidige pensionister, idet nedsættelsen af ydelsen foreslås altid at begynde 12 måneder efter folkepensionsalderen og ske én gang årligt i fem år, hvorefter ydelsen helt bortfalder.

Den gældende bestemmelse forudsætter en folkepensionsalder på 65 år. Med en gradvis nedsættelse af ydelser med lige store beløb fra og med det år, hvori medlemmet fylder 66 år til og med det år, hvori medlemmet fylder 69 år, har det med den gældende bestemmelse været hensigten, at dødsfaldsydelser skulle nedsættes over fem år, startende et år efter overgangen til folkepension, og derefter helt bortfalde. Med forslaget fastholdes hensigten med den gældende bestemmelse.

Til nr. 3

Efter den gældende § 40 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension er personer født i marts 1898 omfattet af ATP-ordningen i fuldt omfang. Bestemmelsen blev indsat, da den af bestemmelsen omfattede personkreds ellers ikke ville være fuldt omfattet af ATP-ordningen som følge af en senere vedtagelse af loven end forudsat.

Det foreslås, at § 40 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ophæves, da der ikke længere lever personer, der er omfattet af bestemmelsen.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*, at engangstillægget, der med lovforslagets § 1, nr. 12, foreslås indført i § 15 f, stk. 3, i lov om social pension, ikke skal indgå i grundlaget for beregning af topskat.

Et sådant tillæg vil dog som udgangspunkt være skattepligtigt som personlig indkomst og ligesom anden personlig indkomst indgå i beregningsgrundlaget for topskat. Der vil således – afhængigt af skatteyderens øvrige indkomstforhold – kunne opstå tilfælde, hvor skal betales topskat af engangstillægget, hvis ikke der fastsættes en særlig hjemmel til at friholde engangstillægget fra at blive medregnet til topskattegrundlaget.

Med den foreslåede bestemmelse i pensionsbeskatningslovens § 49 C skabes denne hjemmel ved udtrykkeligt at fastsætte, hvorledes beskatningen af engangstillægget skal ske. En lignende fremgangsmåde er tidligere anvendt i forbindelse med tilbagebetaling af bidrag til efterløn, jf. pensionsbeskatningslovens § 49 A. Det foreslås således, at beskatningen af engangstillægget skal ske med satsen for indkomstskat efter personskattelovens § 6, satsen for sundhedsbidrag efter personskattelovens § 8 og satserne for kommunal indkomstskat og kirkeskat for det indkomstår, hvor det kontante engangstillæg medregnes i den skattepligtige indkomst. Der skal dermed ikke ske beskatning med satsen for topskat efter personskattelovens § 7.

Den foreslåede bestemmelse sikrer, at engangstillægget, der foreslås indført i § 15 f, stk. 3, i lov om social pension, som forudsat i pensionsaftalen, ikke indgår i beregningsgrundlaget for topskat.

Til § 4

Til nr. 1

Efter gældende regler i retssikkerhedslovens § 8, stk. 1 og 2, kan henholdsvis børne- og socialministeren og ældreministeren fastsætte regler for behandling og opfølgning af sager, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager, indenfor deres respektive ressortområder.

Ved kongelig resolution af 28. juni 2015 blev det bestemt, at ressortansvaret for sager vedrørende ydelser til personer, der permanent er uden for arbejdsmarkedet samt en række særydelser, herunder folkepension, førtidspension, boligstøtte, børnetilskud samt hjælp til betaling af enkeltudgifter efter aktivloven skulle overføres fra det ved den kongelige resolution oprettede Social- og Indenrigsministerium til Beskæftigelsesministeriet. Samtidig blev ressortansvaret for en række sager efter lov om social service overført til det ved samme resolution oprettede Sundheds- og Ældreministerium.

Ved lov nr. 380 af 27. april 2016 (L 129, fremsat den 24. februar 2016), blev tilføjet et nyt stk. 2 til § 8 om sundheds- og ældreministerens (nu ældreministerens) kompetence til regelfastsættelse indenfor sit ressortområde. Der blev ikke samtidig tilføjet et tilsvarende nyt stk. 3 om beskæftigelsesministerens kompetence som ressortansvarlig på beskæftigelsesområdet.

Det foreslås, at konsekvenser af ressortomlægningen præciseres ved tilføjelse af et nyt *stk. 3* til bemyndigelsesbestemmelsen i retssikkerhedslovens § 8, samt en konsekvensrettelse i § 8, *stk. 1*. Med forslaget fastslås det, at beskæftigelsesministeren, der er ressortansvarlig for beskæftigelsesområdet, har kompetencen til at fastsætte regler for behandling og opfølgning af sager omfattet af retssikkerhedsloven inden for sit ressortområde.

Der er i øvrigt ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer af bestemmelserne.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.6.

Til § 5

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2018, jf. dog *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 2, nr. 1 og 2, træder i kraft den 1. januar 2019.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at for personer, der ved lovens ikrafttræden er tilkendt folkepension eller førtidspension eller for hvem, der er ved lovens ikrafttræden er påbegyndt en sag om førtidspension efter lov om social pension, finder lovens § 1, nr. 1-4 og nr. 14-20, ikke anvendelse. For disse personer finder de hidtil gældende bestemmelser i §§ 5-7, §§ 9 og 10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, anvendelse.

Forslaget betyder blandt andet, at personer, der allerede ved lovens ikrafttræden er tilkendt en folkepension eller førtidspension, eller for hvem, der ved lovens ikrafttræden er påbegyndt en sag om førtidspension, fortsat er omfattet af de hidtil gældende regler bl.a. om optjening, brøkpension og mindstebeløb.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 1, nr. 1 og 2, § 1, nr. 4 og § 1, nr. 14-20, ikke finder anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025. For disse personer finder de hidtil gældende §§ 5-7, § 10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, i lov om social pension, anvendelse.

Forslaget om at personer, der når folkepensionsalderen før den 1. juli 2025, ikke er omfattet af de skærpede optjeningskrav, sikrer, at personer, der ved lovens ikrafttræden allerede har optjent ret til fuld folkepension

på baggrund af 40 års bopælstid i optjeningsperioden, fortsat har mulighed for at kunne nå at optjene ret til fuld folkepension på baggrund af de foreslåede skærpede optjeningsregler. Da førtidspensionister overgår til folkepension med ret til den samme optjente andel af fuld pension, som førtidspensionen har været udbetalt med, foreslås det, at det også er de hidtil gældende regler om optjening, der skal gælde ved tilkendelse af førtidspension til personer, der når folkepensionsalderen før den 1. juli 2025.

Det foreslås i *stk. 3*, at lovens § 1, nr. 3, om ophævelse af § 9 i lov om social pension ikke finder anvendelse for udlændinge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, og for hvem der er påbegyndt en sag om førtidspension inden den 1. juli 2018. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension anvendelse.

Det foreslås i *stk. 4*, at lovens § 1, nr. 3, om ophævelse af § 9 i lov om social pension ikke finder anvendelse ved tilkendelse af førtidspension til udlændinge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens § 7 eller § 8, som er indrejst i Danmark før 1. januar 2011, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension anvendelse.

Dermed tages der højde for, at der ved lov nr. 995 af 30. august 2015 om harmonisering af reglerne for opgørelse af bopælstid for flygtninges ret til folkepension blev fastsat en overgangsordning, således at flygtninge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark før 1. september 2015, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021, fortsat har ret til at få opgjort optjeningsgrundlaget efter de hidtil gældende regler.

Da førtidspensionister overgår til folkepension med ret til den samme optjente andel af fuld pension, som førtidspensionen har været udbetalt efter, foreslås det, at det også er de hidtil gældende regler om optjening, der skal gælde ved tilkendelse af førtidspension for personer, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark før 1. september 2015, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021.

Med forslaget sikres, at personer, der er omfattet af overgangsreglen i lov nr. 995 af 30. august 2015 ved tilkendelse af folkepension, også vil kunne sidestille bopælstid fra oprindelseslandet m.v. ved opgørelse af bopælstid efter den hidtil gældende § 9 i lov om social pension, hvis den pågældende tilkendes førtidspension.

Det foreslås i *stk. 5*, at lovens § 1, nr. 8, ikke finder anvendelse for personer, der har optjent ret til venteprocent, hvor opsætningsperioden er ophørt før den 1. juli 2018. Forslaget indebærer, at venteprocenten alene vil skulle afrundes til to decimaler, når venteprocenten opgøres for en opsætningsperiode, der afsluttes efter lovens ikrafttrædelse den 1. juli 2018. Det betyder, at den hidtil gældende regel – om afrunding af venteprocenten til nærmeste hele procent – fortsat finder anvendelse for opsætningsperioder afsluttet før lovens ikrafttræden. Personer, der før lovens ikrafttræden modtager tillæg for opsat pension, vil derfor fortsætte med at modtage tillæg på baggrund af den allerede opgjorte venteprocent.

Det foreslås i *stk. 6*, at lovens § 1, nr. 12, ikke finder anvendelse for perioder med opsat pension og perioder med arbejde efter folkepensionsalderen før den 1. juli 2018. Det betyder, at muligheden for at vælge fremrykket udbetaling af tillæg for opsat pension alene skal gælde for perioder med opsat pension og perioder med arbejde efter folkepensionsalderen fra og med loven træder i kraft den 1. juli 2018. Efter den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse vil pensionister, der har haft opsat pensionen i en periode hen over ikrafttrædelsen, og som vælger hurtigere udbetaling af tillægget, få beregnet livsvarigt tillæg for perioden før ikrafttrædelsen og fremrykket udbetaling af tillægget for opsat pension for perioden efter ikrafttrædelse. Perioden

med opsat pension vil derfor skulle deles op forud for beregningen af venteprocenten for henholdsvis den ene og den anden periode. For den første periode vil det fortsat være middellevetiden på ophørstidspunktet, der skal anvendes ved beregningen af venteprocenten for den pågældende periode.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed. Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Det fremgår af lov om social pension, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. § 73 i lovbekendtgørelse nr. xx af xx. november 2017.

Det fremgår af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. § 38, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 1110 af 10. oktober 2014, med senere ændringer. De gældende undtagelser herfra i § 38, stk. 2 og 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, foreslås opretholdt for så vidt angår de foreslåede ændringer i § 2 i denne lov.

Det fremgår af lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (pensionsbeskatningsloven), at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. § 68 i lovbekendtgørelse nr. 1088 af 3. september 2015.

Endelig fremgår det af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. § 90, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017.

Bilag 1**Lovforslaget sammenholdt med gældende lov**

Gældende formulering	Lovforslaget
	§ 1
	I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. xx. af xx. november 2017, foretages følgende ændringer:
<p>§ 5. Ret til fuld pension for personer over folkepensionsalderen er betinget af mindst 40 års fast bopæl her i riget.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 40 år.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Når en førtidspensionist overgår til folkepension fra folkepensionsalderen, udbetales pensionen med samme antal fyrretyvendedele som det, hvormed pensionen hidtil har været fastsat.</p> <p>§ 6. Ret til fuld pension for personer under folkepensionsalderen er betinget af, at bopælstiden udgør mindst 4/5 af årene fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 4/5 af tiden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Den beregnede del af fuld pension nedsættes til nærmeste antal fyrretyvendedele af fuld pension.</p>	<p>1. §§ 5-7 affattes således:</p> <p>»§ 5. Ret til fuld folkepension er betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til folkepensionsalderen.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden, jf. stk. 2, beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Når en førtidspensionist overgår til folkepension fra folkepensionsalderen, udbetales pensionen med samme procentandel som den, hvormed pensionen hidtil har været fastsat.</p> <p>§ 6. Ret til fuld førtidspension er betinget af fast bopæl her i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Er betingelsen for fuld pension efter stk. 1 ikke opfyldt, fastsættes pensionen efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden, jf. stk. 2, beregnes som en procent, der afrundes til nærmeste hele procent.</p>

<p>§ 7. Ved beregning af brøkpension, som er pension, der ydes med et antal fyrretyvendedele af fuld pension efter § 5, stk. 2, og § 6, stk. 2, beregnes først en fuld pension ved anvendelse af reglerne i kapitel 2 a, 4 og 4 a. Det således beregnede pensionsbeløb nedsættes til de beregnede antal fyrretyvendedele. Tillæg efter §§ 14 og 14 a nedsættes dog ikke.</p>	<p>§ 7. Ved beregning af en procentandel af fuld pension beregnes først en fuld pension ved anvendelse af reglerne i kapitel 2 a, 4 og 4 a. Det således beregnede pensionsbeløb nedsættes til den beregnede procent efter § 5, stk. 3 og § 6, stk. 3. Tillæg efter §§ 14 og 14 a nedsættes dog ikke.«</p>
	<p>2. Efter § 7 indsættes før overskriften før § 8:</p> <p>»§ 7 a. Udgør bopælstiden i optjeningsperioden mindre end 12 måneder, udbetales der ikke pension.«</p>
<p>§ 9. Ved opgørelse af bopælstid for personer, der tilkendes førtidspension, og som er omfattet af § 2, stk. 2, nr. 2, sidestilles bopæl i oprindelseslandet med bopæl her i riget. Det samme gælder andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Stk. 1 finder anvendelse, uanset om den pågældende opnår dansk indfødsret.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Stk. 1 anvendes kun, så længe den pågældende har fast bopæl her i riget.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Stk. 1 anvendes ikke for perioder, hvor der er ret til pension fra oprindelseslandet og andre lande, der er nævnt i stk. 1.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse, når en person er overgået fra førtidspension til folkepension ved folkepensionsalderen, jf. § 5, stk. 3, i denne lov og § 6 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.</p>	<p>3. § 9 ophæves.</p>
<p>§ 10. Ved opgørelse af bopælstid medregnes kun bopælsperioder mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. Flere bopælsperioder sammenlægges, og den samlede bopælstid nedsættes til nærmeste hele antal år. Ved beregning af forholdet i § 6, stk. 2, afrundes de nævnte tider dog til nærmeste hele antal måneder.</p>	<p>4. § 10 affattes således:</p> <p>»§ 10. Ved opgørelse af bopælstid medregnes kun bopælsperioder i optjeningsperioden, jf. § 5, stk. 1 og § 6, stk. 1. Flere bopælsperioder sammenlægges, og den samlede bopælstid afrundes til nærmeste hele antal måneder. En måned fastsættes til 30 dage.«</p>
<p>§ 15 b. ---</p> <p><i>Stk. 3.</i> Anmodning kan ikke indgives, hvis folkepensionen har været opsat to gange med mellemlig-</p>	<p>5. I § 15 b, stk. 3, ændres »Anmodning kan ikke indgives, hvis folkepensionen har været opsat« til: »Folkepensionen kan i alt opsættes«.</p>

gende pensionsudbetaling.	
<p>§ 15 e. Ved opsætningens ophør opgør Udbetaling Danmark venteprocenten for opsætningsperioden, jf. dog stk. 3. Venteprocenten opgøres som forholdet mellem antallet af hele måneder, pensionen har været opsat, og middellevetiden i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet. Venteprocenten afrundes til nærmeste hele procent.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Har folkepensionen været opsat i to perioder, jf. § 15 b, stk. 3, opgøres venteprocenten for den opsatte pension som summen af venteprocenterne for hver periode.</p> <p><i>Stk. 3.</i>---</p> <p><i>Stk. 4.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om opgørelsen af venteprocenten.</p>	<p>6. I § 15 e, stk. 1, 2. pkt., ændres »Venteprocenten opgøres« til: »Ved livsvarigt tillæg opgøres venteprocenten«.</p> <p>7. I § 15 e, stk. 1, indsættes efter 2. pkt.:</p> <p>»Ved tillæg udbetalt over 120 måneder opgøres venteprocenten som forholdet mellem antallet af hele måneder pensionen har været opsat og middellevetiden over en 10-årig periode i hele måneder for personer på pensionistens alder på ophørstidspunktet.«</p> <p>8. I § 15 e, stk. 1, 3. pkt., der bliver 4. pkt., ændres »nærmeste hele procent« til: »to decimaler«.</p> <p>9. I § 15 e, stk. 2, ændres »i to perioder, jf. § 15 b, stk. 3, opgøres venteprocenten for den opsatte pension som summen af venteprocenterne for hver periode.« til: »to gange med mellemliggende pensionsudbetaling, jf. § 15 b, stk. 3, opgøres venteprocenten for hver periode for sig.«</p> <p>10. I § 15 e, stk. 4, indsættes efter »venteprocenten«: »ved livsvarigt tillæg for opsat pension og venteprocenten ved tillæg for opsat pension udbetalt over 120 måneder«.</p>
<p>§ 15 f. Fra opsætningens ophør udbetaler Udbetaling Danmark et månedligt tillæg sammen med folkepensionen, jf. stk. 2.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Tillægget beregnes som venteprocenten, jf. § 15 e, ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Det beregnede tillæg afrundes til nærmeste hele kronebeløb.</p>	<p>11. I § 15 f, stk. 2, indsættes efter »jf. § 15 e,«: »stk. 1, 2. pkt.,«.</p> <p>12. I § 15 f indsættes efter stk. 2 som nye stykker:</p> <p>»Stk. 3. Personer, der har ret til tillæg efter stk. 1, kan vælge at få udbetalt et højere månedligt tillæg til pensionen i 120 måneder, jf. stk. 4, eller vælge at få udbetalt et engangstillæg og et højere månedligt tillæg til den del af pensionen der udgør pensionstillæg i 120 måneder, jf. stk. 5-6, i stedet for ordningen efter stk. 1. Tillægget udbetales efter stk. 1, hvis der ikke er valgt udbetaling efter dette stykke i forbindelse med anmodningen om opsætningens ophør, anmodningen efter § 15 g om at få beregnet og udbetalt folkepension tillagt en venteprocent eller senest forud for den første pensionsudbetaling efter opsætningsperiodens ophør, hvis opsætningsperioden ophører uden anmodning. Der kan ikke vælges en anden ordning, når pensionsudbetalingen i henhold til en ordning</p>

	<p>først er gået i gang.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Det højere månedlige tillæg beregnes som venteprocenten, jf. § 15 e, stk. 1, 3. pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Engangstillæg beregnes som antallet af hele måneder pensionen har været opsat ganget med grundbeløbets fulde beløb, jf. § 49, delt med 12. Er betingelsen for fuld pension efter § 5, stk. 1, ikke opfyldt, nedsættes tillægget i samme forhold som nævnt i § 5, stk. 2.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Det højere månedlige tillæg, til den del af pensionen der udgør pensionstillæg, beregnes som venteprocenten, jf. § 15 e, stk. 1, 3. pkt., ganget med den beregnede folkepension efter kapitel 4 for den pågældende måned fratrasket grundbeløbet.« Stk. 3 bliver herefter til stk. 7.</p>
<p>§ 15 g. --- <i>Stk. 3.</i> Venteprocenten opgøres efter § 15 e, stk. 1, 2. og 3. pkt. <i>Stk. 4. ---</i></p>	<p>13. I § 15 g, stk. 3, ændres »2. og 3. pkt.« til: »2.-4. pkt.«.</p>
<p>§ 31. --- <i>Stk. 4.</i> Pensionen udbetales ikke, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb, jf. § 49, stk. 1, nr. 12. <i>Stk. 5.</i> Det beregnede grundbeløb og pensionstillæg kan højst udbetales med et beløb svarende til integrationsydelse efter § 22, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik, når pensionisten er omfattet af § 46 d.</p>	<p>14. § 31, stk. 4, ophæves. Stk. 5 bliver herefter stk. 4.</p>
<p>§ 32 c. --- <i>Stk. 2.</i> Pensionen udbetales ikke, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb, jf. § 49, stk. 1, nr. 13. <i>Stk. 3.</i> Førtidspensionen kan højst udbetales med et beløb svarende til integrationsydelse efter § 22, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik, når pensionisten er omfattet af § 46 d.</p>	<p>15. § 32 c, stk. 2, ophæves. Stk. 3 bliver herefter stk. 2.</p>
<p>§ 33 b. Personer, der modtager førtidspension, kan betale bidrag til en supplerende arbejdsmarkedspension, jf. § 49, stk. 1, nr. 14. <i>Stk. 2-4. ---</i></p>	<p>16. I § 33 b, stk. 1, ændres »nr. 14« til: »nr. 12«.</p>
<p>§ 49. Ved fastsættelse af pension for kalenderåret anvendes følgende beløb:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) --- 12) Minimumsbeløb for udbetalt pension efter § 31, stk. 4, udgør 1/40 af grundbeløbet. 13) Minimumsbeløb for udbetalt pension efter § 32 c, stk. 2, udgør 1/40 af førtidspensionen. 14) Bidraget til den supplerende arbejdsmarkeds- 	<p>17. § 49, stk. 1, nr. 12 og 13, ophæves. Nr. 14 bliver herefter nr. 12.</p>

<p>pension, jf. § 33 b, udgør 5.760 kr. årligt.</p> <p><i>Stk. 2-3. ---</i></p> <p><i>Stk. 4.</i> De beløb, der er nævnt i stk. 1, nr. 1, 3, 8, 9 og 12-14, samt i §§ 69-72, afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 12. De beløb, der er nævnt i stk. 1, nr. 2, 4-7, 10 og 11, afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 100.</p> <p><i>Stk. 5-6. ---</i></p>	<p>18. I § 49, stk. 4, ændres »12 -14« til: »12«.</p>
<p>§ 56 a. ---</p> <p><i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal, uden at borgeren indgiver ansøgning herom, vurdere, om borgeren har ret til anden hjælp fra kommunen, når Udbetaling Danmark giver afslag på pension på grund af regler om optjening eller tilkender en brøkpension. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal tilbyde at give vejledning efter § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når en førtidspensionist overgår til folkepension. Udbetaling Danmark skal give meddelelse til kommunen om personer, der er omfattet af situationerne nævnt i 1. og 2. pkt.</p>	<p>19. I § 56 a, stk. 4, 1. pkt., ændres »brøkpension« til: »procentandel af fuld pension«.</p>
<p>§ 72 d. ---</p> <p><i>Stk. 4.</i> For folkepensionister, der er berettiget til et antal fyrretyvendele af fuld folkepension efter § 5, stk. 2, nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse i forhold til det fastsatte antal fyrretyvendele.</p> <p><i>Stk. 5-7. ---</i></p>	<p>20. § 72 d, stk. 4, affattes således:</p> <p>»Stk. 4. For folkepensionister, der er berettiget til en procentandel af fuld pension, jf. § 5, stk. 2, nedsættes den beregnede supplerende pensionsydelse i forhold hertil, jf. § 5, stk. 3.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p>
	<p>I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lov-bekendtgørelse nr. 1110 af 10. oktober 2014 som ændret ved § 9 i lov nr. 1490 af 23. december 2014, § 1 i lov nr. 1569 af 15. december 2015, § 11 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, § 3 i lov nr. 626 af 8. juni 2016 og § 10 i lov nr. 1549 af 13. december 2016, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 9 a. Udbetaling af tillægspensionen kan udskydes regnet fra folkepensionsalderen. Udbetalingen kan dog ikke udskydes til ud over det fyldte 75. år. Tillægspensionen forhøjes, for hver måned udbetalingen udskydes. Den forhøjede pension erhverves i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes en gang om året for det følgende år af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmar-</p>	<p>1. § 9 a, stk. 1, 2. pkt., affattes således:</p> <p>»Udbetalingen kan ikke udskydes i mere end 10 år regnet fra den 1. i måneden efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen.«</p>

kedets Tillægspension. Den indstillede årlige tarif fastsættes på grundlag af en af markedsværdibaseret optjeningsrente, jf. § 8 c, stk. 2.	
§ 14 c. Ydelsen efter § 14 b, stk. 1, nedsættes med lige store beløb fra og med det år, hvor medlemmet fylder 66 år, til og med det år, hvor medlemmet fylder 69 år, således at retten til ydelsen helt bortfalder ved medlemmets fyldte 70. år.	2. § 14 c affattes således: »§ 14 c. Ydelsen efter § 14 b, stk. 1, nedsættes med lige store beløb en gang hvert år, første gang den 1. i måneden 12 måneder efter, at medlemmet når folkepensionsalderen, jf. § 1a i lov om social pension, for helt at bortfalde den 1. i måneden 5 år efter, at medlemmet har nået folkepensionsalderen.«
§ 40. Personer, født i marts måned 1898, oppebærer tillægspension i overensstemmelse med reglerne i denne lov fra 1. april 1965 at regne, uanset bestemmelserne i §§ 5, stk. 1, og 9, stk. 1, for så vidt de opfylder betingelserne i § 8 for opnåelse af pensionsanciennitet.	3. § 40 ophæves.
	§ 3
	I lov om beskattningen af pensionsordninger m.v. (pensionsbeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1088 af 3. september 2015, som senest ændret ved § 14 i lov nr. 688 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:
	1. Efter § 49 B indsættes: »§ 49 C. Engangstillæg udbetalt efter § 15 f, stk. 3, i lov om social pension medregnes i den skattepligtige indkomst. Beskatningen sker med satsen for indkomstskat efter personskattelovens § 6, satsen for sundhedsbidrag efter personskattelovens § 8 og satsene for kommunal indkomstskat og kirkeskat for det indkomstår, hvor engangstillægget medregnes i den skattepligtige indkomst. For skattepligtige, der svarer skat efter personskattelovens § 8 c, anvendes beskatningsprocenten efter personskattelovens § 8 c i stedet for satsen for kommunal indkomstskat.«
	§ 4
	I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 660 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

<p>§ 8. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sagerne, herunder særlige tidsfrister for visse typer sager, jf. dog stk. 2.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ældreministeren kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sager efter §§ 79, 79 a, 83-84, 86, 88, 90-94 a, 119-122, 151-151 c, § 161, stk. 2 og 3, og §§ 192 og 192 a i lov om social service, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager.</p>	<p>1. I § 8, <i>stk. 1</i>, ændres »stk. 2« til: »stk. 2 og 3«, og som <i>stk. 3</i> indsættes:</p> <p>»<i>Stk. 3.</i> Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler for behandling og opfølgning af sager på beskæftigelsesområdet, herunder særlige tidsfrister for visse typer af sager.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 5</p> <p><i>Stk. 1.</i> Loven træder i kraft den 1. juli 2018, jf. dog stk. 2.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Lovens § 2, nr. 1 og 2, træder i kraft den 1. januar 2019.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 6</p> <p><i>Stk. 1.</i> Lovens § 1, nr. 1-4 og nr. 14-20, om ændrede regler for optjening, opgørelse af bopælstid og mindstebeløb, finder ikke anvendelse for personer, som ved lovens ikrafttræden er tilkendt folkepension eller førtidspension eller for hvem, der er påbegyndt en sag om førtidspension efter lov om social pension. For disse personer finder de hidtil gældende regler i §§ 5-7, §§ 9-10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, i lov om social pension anvendelse.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Lovens § 1, nr. 1-2, § 1, nr. 4 og § 1, nr. 14-20, om ændrede regler om optjening, opgørelse af bopælstid og mindstebeløb, finder ikke anvendelse for personer, der når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025. For disse personer finder de hidtil gældende regler i §§ 5 – 7, § 10, § 31, stk. 4 og 5, § 32 c, stk. 2 og 3, § 33 b, stk. 1, § 49, stk. 1, nr. 12-14, § 49, stk. 4, § 56 a, stk. 4, og § 72 d, stk. 4, i lov om social pension anvendelse.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Lovens § 1, nr. 3, om ændrede regler om opgørelse af bopælstid for flygtninge ved tilkendelse af førtidspension, finder ikke anvendelse for udlændinge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, og for hvem der er påbe-</p>

	<p>gyndt en sag om førtidspension inden den 1. juli 2018. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension anvendelse.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Lovens § 1, nr. 3, om ændrede regler om opgørelse af bopælstid for flygtninge ved tilkendelse af førtidspension, finder ikke anvendelse ved tilkendelse af førtidspension til udlændinge, som er meddelt ophold i Danmark efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, som er indrejst i Danmark før 1. januar 2011, og som når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021. For disse personer finder den hidtil gældende § 9 i lov om social pension anvendelse.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Lovens § 1, nr. 8, finder ikke anvendelse for personer, der har optjent ret til venteprocent, og hvor opsætningsperioden er ophørt før den 1. juli 2018.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Lovens § 1, nr. 12, finder ikke anvendelse for perioder med opsat pension og perioder med arbejde efter folkepensionsalderen før den 1. juli 2018.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 7</p> <p>Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende på Færøerne, og som er beskæftiget på Færøerne for den danske stat eller for virksomheder og institutioner, der har sæde eller styrelse i den øvrige del af riget, er omfattet af § 2, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges i Grønland for den danske stat eller for danske virksomheder og institutioner, er omfattet af § 2, for så vidt de i øvrigt opfylder betingelserne for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Tilsvarende regler gælder for danske lønmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Grønland, og som beskæftiges for udenlandske virksomheder og institutioner i Grønland.</p>